

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Vår ref.:
[Vår referanse]

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
07.01.2025

Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024

Justiskomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 24. oktober 2024 om Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, og har vurdert de vedtakene som gjelder komiteens ansvarsområde. Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023- 2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteen seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Justiskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

Vedtak under justis- og beredskapsdepartementet i stortingssesjon 2023–2024

Vedtak 138, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at det gis støtte til forskning på alle former for ekstremisme for å kunne forebygge på en bedre måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener forslaget er fulgt opp gjennom en kontraterrorstrategi som ble fremlagt før Stortinget fattet sitt vedtak om forskning på alle former for ekstremisme. Disse medlemmer mener det trengs en særskilt oppfølging ut over kontraterrorstrategien. Disse medlemmer mener derfor forslaget ikke er fulgt opp.

Vedtak 143, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innhente erfaringer fra ordningen med radikaliseringskontakter i politiet og sikre god erfaringsutveksling.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener vedtaket er fulgt opp, og viser til en rapport som ble fremlagt før Stortinget fattet sitt vedtak. Disse medlemmer merker seg at vedtaket er under oppfølging i Politidirektoratet, og mener regjeringen må vise til konkrete forbedringer etter Politidirektoratets oppfølging av rapporten.

Vedtak 525, 19. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen følge opp Proba-rapport 2020-3 «Press og kontroll – en studie av økonomisk, ideologisk eller religiøs press med utspring i opprinnelsesland, rettet mot personer med innvandrerbakgrunn i Norge» og Proba-rapport 2023-10 «Transnasjonal undertrykking – begrepsavklaring og sektoransvar» og iverksette tiltak for å forhindre transnasjonal undertrykkelse av personer i Norge, for eksempel gjennom en handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener vedtaket er fulgt opp, til tross for at det ikke har blitt fremlagt noen handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse, og videre kan ikke regjeringen vise til noen nye, konkrete tiltak iverksatt mot transnasjonal undertrykkelse. Disse medlemmer mener det er behov for en handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse. Disse medlemmer mener vedtaket ikke er fulgt opp.

Vedtak 727, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan den juridiske hjelpen til ofre for lønnstyveri kan styrkes, herunder om den bør innlemmes i ordningene med fri rettshjelp eller rettsråd, og komme tilbake til Stortinget innen statsbudsjettet for 2025.»

Komiteens medlemmer fra Høyre fremhever at anmodningsvedtak 727 viser at Stortinget ser at lønnstyveri er et stort problem både for samfunnet og for enkeltindivider. Disse medlemmer viser videre til ordlyden i Stortingets vedtak:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan den juridiske hjelpen til ofre for lønnstyveri kan styrkes, herunder om den bør innlemmes i ordningene med fri rettshjelp eller rettsråd, og komme tilbake til Stortinget innen statsbudsjettet for 2025.»

Stortinget har gitt klart uttrykk for at regjeringen bør styrke rettshjelpen og sikkerhetsnettet for lønnstyveriofre. Disse medlemmer viser til at Justis- og beredskapsminister Emilie Mehl i Dokument nr. 15:343 (2024–2025) skriver at Justis- og beredskapsdepartementet er i gang med oppfølging av NOU 2020:5 Likhhet for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven), hvor blant annet dette vedtaket skal vurderes. Disse medlemmer merker seg at statsråden tar sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget i løpet av våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 727 følges opp snarest mulig.

Vedtak 754, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen opprette et nytt politirolleutvalg hvor målet er en bred politisk forankring av hva politiets rolle er og skal være fremover, og hvilke oppgaver politiet skal utføre og eventuelt fritas for.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for å raskt nedsette et nytt politirolleutvalg. Disse medlemmer mener dette kan iverksettes før regjeringen har besluttet hvordan en langtidsplan for politiet skal gjennomføres, og at kunnskapsgrunnlaget som politirolleutvalget leverer, vil være viktig for en fremtidig langtidsplan.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser videre til omtalen av Stortingets vedtak om politirolleutvalg, jf. proposisjonens side 104. Disse medlemmer vil påpeke at det er viktig at det sikres en bred sammensetning av utvalget, med spredning i både geografi og representerte profesjoner.

Vedtak 755, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for flerårige planer for politiet og komme tilbake i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til den brede enigheten i Stortinget om flerårige planer for politiet, jf. Meld. St. 15 (2023–2024) og Innst. 412 S (2023–2024) vedtak 755. Vedtaket var at regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres. Disse medlemmer merker seg omtalen av dette i regjeringens forslag til statsbudsjett, jf. proposisjonens side 103–104.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil anmode regjeringen om å innhente politidirektørens faglige råd innen utgangen av februar, og at dette danner grunnlaget for en stortingsmelding om flerårige planer for politiet som fremmes før sommeren 2025. Disse medlemmer mener det er viktig at det opprettholdes en god progresjon i arbeidet med dette enstemmige stortingsvedtaket.

Med hilsen

Helge André Njåstad
Leder justiskomiteen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Her

Vår ref.:
BSK/inv

Deres ref.:

Dato:
07.02.2025

Meld. St. 4 (2024-2025) - Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024

Arbeids- og sosialkomiteen viser til kontroll- og konstitusjonskomiteens brev av 24. oktober 2024 hvor det ble bedt om en tilbakemelding/uttalelse fra de ulike fagkomiteene på de anmodningsvedtak som er omhandlet i meldingen under de respektive komiteene.

Komiteen har valgt å omtale anmodningsvedtakene under rammeområde 7 i forbindelse med behandlingen av Innst. 15 S (2024–2023), jf. Prop. 1 S (2024-2025).

Komiteen registrerer at det fremgår av Prop. 1 S (2024–2025) for de nevnte departementene at regjeringen anså at oppfølgingen av i alt 52 anmodnings- og utredningsvedtak under rammeområdet 7 ikke er avsluttet. Komiteen legger til grunn at arbeidet med oppfølging av disse vedtakene videreføres.

Vedlagt følger uttalelse fra arbeids- og sosialkomiteens medlemmer der det er innkommet.

Med hilsen

Freddy André Øvstegård
Komitéleder

Komiteens merknader

Komiteen viser til oversikten i Meld. St. 4 (2024–2025) som viser anmodnings- og utredningsvedtak, som er initiert av arbeids- og sosialkomiteen fra henholdsvis Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet. Det vises videre til omtale av de ulike anmodningsvedtakene i de respektive departements budsjettproposisjoner, jf. Prop. 1 S (2024–2025). Komiteen registrerer at det fremgår av Prop. 1 S (2024–2025) for de nevnte departementene at regjeringen anså at oppfølgingen av i alt 52 anmodnings- og utredningsvedtak under rammeområdet 7 ikke er avsluttet. Komiteen legger til grunn at arbeidet med oppfølging av disse vedtakene videreføres.

Sesjon 2023–2024

Vedtak 50, 28. november 2023 Bruken av omgrepa «tillitsvald» og «tariffavtale» i arbeidsmiljølova

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet vurdere behovet for en bred gjennomgang av arbeidsmiljølovens bruk av begrepene «tillitsvalgt» og «tariffavtale». Dersom det i denne sammenheng viser seg å være behov for endringer, presiseringer eller begge deler, ber Stortinget regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til flere tilbakemeldinger fra tillitsvalgte som tyder på at regjeringens oppfølging av vedtaket ikke har hatt tilstrekkelig effekt. Dette medlem oppfatter at det fremdeles er stor usikkerhet rundt hvem som kan regnes som tillitsvalgte i forbindelse med blant annet godkjenning av innleie. Derfor mener dette medlem det er nødvendig å følge opp stortingsvedtaket gjennom endringer i loven, og vil ta dette videre i neste stortingssesjon.

Vedtak 69, 4. desember 2023 Oppdatering av rettleiaren om økonomisk sosialhjelp i lys av SIFO-rapport om grunnlaget for dei statlege rettleiande satsane for økonomisk sosialhjelp

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet mener vedtaket ikke utkvitteres på nåværende tidspunkt, og ser frem til at regjeringen på et egnet tidspunkt rapporterer på utviklingen.

Vedtak nr. 728, 7. juni 2024 Representantforslag om å greie ut korleis staten kan overta inndrivinga ved dei meir openberre tilfella av lønnstjuveri,

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan staten kan overta inndrivingen ved de mer åpenbare tilfellene av lønnstyveri, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte – med sikte på innføring i 2025.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 728 fra 7. juni 2024 om hvordan staten kan overta inndrivingen ved de mer åpenbare tilfellene av lønnstyveri. Disse medlemmer merker seg at vedtaket ikke er fulgt opp og at det heller ikke

foreligger en tilfredsstillende redegjørelse om hvordan man konkret jobber for å gjennomføre tiltaket.

Disse medlemmer viser til Dokument nr. 15:321 (2024–2025) der arbeids- og inkluderingsminister viser til at hun har invitert hovedsammenslutningene for å diskutere hvordan innsatsen mot lønnsstyveri kan innrettes mest effektivt fremover. Disse medlemmer mener at arbeidet med hvordan staten kan overta inndrivingen ved de mer åpenbare tilfellene av lønnsstyveri må komme i gang. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 728 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 842, 20. juni 2024 Vurdering av eit avgrensa unntak frå arbeidsmiljølova for sjølvstendige konsulentar med spesialkompetanse

«Stortinget ber regjeringen vurdere et avgrenset unntak fra arbeidsmiljøloven slik at selvstendige IT-rådgivere og konsulenter med spesialkompetanse fortsatt skal kunne levere arbeid og oppdrag.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til anmodningsvedtak 842 fra 20. juni 2024 der Stortinget ber regjeringen Støre vurdere et avgrenset unntak fra arbeidsmiljøloven slik at selvstendige IT-rådgivere og konsulenter med spesialkompetanse fortsatt skal kunne levere arbeid og oppdrag. Disse medlemmer mener at det haster å få på plass et unntak for selvstendige IT-rådgivere og konsulenter med spesialkompetanse.

Disse medlemmer mener det var riktig å innføre en godkjenningsordning for bemanningsbransjen for å luke ut useriøse aktører, men det var aldri tilsiktet at selskaper med én ansatt i praksis skulle få næringsforbud ved at de ikke lenger ble godkjente for utleie til kunder. Dette har rammet mange enkeltindivider med eget selskap svært hardt. Flere tusen personer ansatt i eget AS eller enkeltmannsforetak blir ikke lenger godkjent av Arbeidstilsynet for å leie seg selv ut, og mange må nå legge ned eget selskap og søke jobb hos større konsultentselskaper. Det finnes også eksempler på at ansatte i eget AS permitterer seg selv for å kvalifisere til å få dagpenger siden de ikke lenger får oppdrag. Flere store offentlige aktører har stanset etterspørselen etter innleid spesialkompetanse fra selskaper med én ansatt fordi denne gruppen ikke lenger blir godkjent for innleie. Disse medlemmer mener dette er en fullstendig meningsløs konsekvens av regjeringen Støres innleieregler, og understreker viktigheten av at vedtak 842 følges opp snarest mulig.

Vedtak 843, 20. juni 2024 Oppfølging av arbeidet med oljepionerane i lys av kunnskapen frå NOU 2022:19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning

«Stortinget ber regjeringen, i lys av kunnskapen fra NOU 2022:19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning, følge opp arbeidet med oljepionerene og komme raskt tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt vil uttrykke stor misnøye med at det fremdeles ennå ikke er kommet på plass en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene i

tråd med NOU 2022:19 og Stortingets vedtak. Disse medlemmer vil minne om at dette er en sak med betydelig tidspress, fordi mange av dem som vil ha rett på erstatning ikke vil leve for all fremtid. Disse medlemmer ber derfor regjeringen få opp tempoet i arbeidet med å følge opp vedtak nummer 843.

Sesjon 2022–2023

Vedtak nr. 493, 21. februar 2023 Endringer i arbeidsmiljølova mv. (arbeidstakaromgrepet og arbeidsgivaransvar i konsern)

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et lovforslag om å gi Arbeidstilsynet påleggskompetanse med hensyn til arbeidstakerbegrepet definert i § 1-8 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Rødt viser til anmodningsvedtak 493 fra 21. februar 2023 om at Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et lovforslag om å gi Arbeidstilsynet påleggskompetanse med hensyn til arbeidstakerbegrepet definert i § 1-8. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at oppfølgingen ikke blir utsatt og at vedtak 493 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 530, 14. mars 2023 Utgreiing av heimel for Arbeidstilsynet til å ta beslag i dokument under tilsyn

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om en hjemmel for å ta beslag i relevante dokumenter som firmaer ikke vil vise frem under Arbeidstilsynets kontroller, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 530 fra 14. mars 2023 om en hjemmel for å ta beslag i relevante dokumenter som firmaer ikke vil vise frem under Arbeidstilsynets kontroller. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at oppfølgingen ikke blir utsatt og at vedtak 530 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 531, 14. mars 2023 Greie ut heimel for Arbeidstilsynet til å hente inn informasjon frå «tredjepartar»

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag som sikrer Arbeidstilsynet adgang til å hente informasjon fra flere aktører, en såkalt tredjepart, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 531 fra 14. mars 2023 om at regjeringen skal utrede forslag som sikrer Arbeidstilsynet adgang til å hente informasjon fra flere aktører, en såkalt tredjepart. Disse medlemmer merker seg at regjeringen

Støre tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at oppfølgingen ikke blir utsatt og at vedtak 531 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 532, 14. mars 2023 Representantforslag om å gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynet sine heimlar for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmuligheter etter arbeidsmiljølova

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynets hjemler for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmuligheter etter arbeidsmiljøloven.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 532 fra 14. mars 2023 om en hjemmel for å ta beslag i relevante dokumenter som firmaer ikke vil vise frem under Arbeidstilsynets kontroller. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at oppfølgingen ikke blir utsatt og at vedtak 532 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 604, 18. april 2023 Menneskerettigheter for personer med utviklingshemming - regelendringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging

«Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige regelendringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, uavhengig av hvilket fylke man bor i, og med et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED. Oppfølgingen må kunne gis også av andre enn Nav, eksempelvis HELT MED eller vekst- og attføringsbedriftene, gjerne ved at dagens tilskudd erstattes med varig oppfølging av både arbeidstaker og arbeidsgiver. Regjeringen bes komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til anmodningsvedtak 604 fra 18. april 2023 om å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging. Disse medlemmer fremhever at Stortinget ba regjeringen Støre komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.

Disse medlemmer viser til vedtak 407 og 409, 3. mars 2022, som regjeringen Støre opprinnelig foreslo å følge opp med et forsøksprosjekt i utvalgte fylker. Disse medlemmer understreker, i likhet med det Stortinget den gang gjorde, at det ikke var en tilfredsstillende oppfølging. Den tilrettelagte oppfølging for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED-modellen.

Disse medlemmer mener derfor at det er på høy tid at regjeringen Støre følger opp Stortingets vedtak 604, 18. april 2023. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støres oppfølging av anmodningsvedtak, om å gi varig oppfølging til personer med utviklingshemming i VTA-O, har tatt uforholdsmessig lang tid, og at det nå er på tide å levere. Disse medlemmer ser seg derfor nødt til å følge med på at tempoet holdes oppe og at implementeringen denne gang skjer i tråd med stortingsflertallets intensjon.

Disse medlemmer peker på at det i Prop. 1 S (2023–2024) for Arbeids- og inkluderingsdepartementet står:

«Arbeid- og inkluderingsdepartementet planlegg å sende forslag om nye reglar på høyring tidleg i 2024.»

Disse medlemmer merker seg at det regjeringen Støre ikke sendte forslag om nye regler på høring tidlig i 2024, og det i Prop. 1 S (2024–2025) for Arbeids- og inkluderingsdepartementet står:

«Arbeids- og inkluderingsdepartementet arbeider med å gjere nødvendige endringar i forskrift om arbeidsmarknadstiltak for å gi personar i varig tilrettelagt arbeid i ordinær verksemd forsterka oppfølging. Forslag om nye reglar for ei permanent ordning vil bli sendt på høyring.

Arbeids- og velferdsetaten vil i løpet av hausten 2024 sette i gang eit pilotprosjekt med oppfølging av deltakarar i varig tilrettelagt arbeid i ordinær verksemd på oppdrag frå departementet. Erfaringar frå pilotprosjektet vil bidra inn i arbeidet med den permanente ordninga.»

Disse medlemmer er skuffet over at det nå har gått mer enn to og et halvt år siden Stortinget først anmodet regjeringen Støre om å sørge for at det utvikles bedre modeller for oppfølging i VTA-O. Disse medlemmer mener at arbeidet har tatt uforholdsmessig mye tid og undrer seg over hvorfor regjeringen Støre ikke har fulgt opp anmodningen i vedtak 604 om å komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.

Disse medlemmer mener at det nå er på tide å vise handlekraft og levere på Stortingets vedtak om å gi varig oppfølging til personer med utviklingshemming i VTA-O.

Vedtak nr. 727, 21. juni 2023 Prioritering av operative kontrollar, sanksjonering og etterforskning frå a-krimsentra

«Stortinget ber regjeringen sørge for at a-krimsentrene prioriterer operative kontroller, sanksjonering og etterforskning, samt at kunnskapsinnhentinga innrettes for å understøtte dette.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 727 fra 21. juni 2023 om regjeringen Støre skal sørge for at a-krimsentrene prioriterer operative kontroller, sanksjonering og etterforskning, samt at kunnskapsinnhentinga innrettes for å understøtte dette.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 388 S (2022–2023) jf. Representantforslag 198 S (2022–2023) om å styrke a-krimsentrene, der det ble vedtatt en rekke grep for å styrke A-krimsentrene og få politiet mer på banen i det operative samarbeidet.

Disse medlemmer viser videre til Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) der arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna i april 2024 svarte at:

«Regjeringen vil på vanlig måte orientere Stortinget om oppfølging av anmodningsvedtak i Prop. 1 S, som blir lagt fram i oktober.»

Disse medlemmer så frem til å lese om oppfølgingen av anmodningsvedtakene i Prop. 1 S (2024–2025), men der var det ikke noe nytt å melde fra regjeringen Støre i Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) eller Prop. 1 S (2023–2024).

Disse medlemmer merker seg at det også i Prop. 1 S (2024–2025) står at regjeringen Støre vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 727 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 728, 21. juni 2023 Vurdere bruk av arrest og utlegg fra kriminelle aktører i a-krimssamarbeidet

«Stortinget ber regjeringen sørge for at man i a-krimssamarbeidet prioriterer bruk av arrest og utlegg fra kriminelle aktører.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 728 fra 21. juni 2023 om at regjeringen Støre skal sørge for at man i a-krimssamarbeidet prioriterer bruk av arrest og utlegg fra kriminelle aktører.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 388 S (2022–2023) jf. Representantforslag 198 S (2022–2023) om å styrke a-krimssentrene, der det ble vedtatt en rekke grep for å styrke A-krimssentrene og få politiet mer på banen i det operative samarbeidet.

Disse medlemmer viser videre til Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) der arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna i april 2024 svarte at:

«Regjeringen vil på vanlig måte orientere Stortinget om oppfølging av anmodningsvedtak i Prop. 1 S, som blir lagt fram i oktober.»

Disse medlemmer så frem til å lese om oppfølgingen av anmodningsvedtakene i Prop. 1 S (2024–2025), men der var det ikke noe nytt å melde fra regjeringen Støre i Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) eller Prop. 1 S (2023–2024).

Disse medlemmer merker seg at det også i Prop. 1 S (2024–2025) står at regjeringen Støre vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 728 følges opp snarest mulig.

Vedtak nr. 730, 21. juni 2023 Plan for samarbeidet mellom a-krimssentera og ikkje statlege aktører

«Stortinget ber regjeringen sørge for at a-krimssentrene har en plan for samarbeidet med ikke-statlige aktører som er tett på ofrene for arbeidslivskriminalitet, samt at det etableres et kontaktpunkt / en tipsløsning.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til anmodningsvedtak 730 fra 21. juni 2023 om at regjeringen Støre skal sørge for at a-krimssentrene har en plan for

samarbeidet med ikkestatlige aktører som er tett på ofrene for arbeidslivskriminalitet, samt at det etableres et kontaktpunkt/en tipsløsning.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Innst. 388 S (2022–2023), jf. Representantforslag 198 S (2022–2023), om å styrke a-krimsentrene, der det ble vedtatt en rekke grep for å styrke A-krimsentrene og få politiet mer på banen i det operative samarbeidet.

Disse medlemmer viser videre til Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) der arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna i april 2024 svarte at:

«Regjeringen vil på vanlig måte orientere Stortinget om oppfølging av anmodningsvedtak i Prop. 1 S, som blir lagt fram i oktober.»

Disse medlemmer så frem til å lese om oppfølgingen av anmodningsvedtakene i Prop. 1 S (2024–2025), men der var det ikke noe nytt å melde fra regjeringen Støre som ikke sto i Dokument nr. 15:1722 (2023–2024) eller Prop. 1 S (2023–2024).

Disse medlemmer merker seg at det også i Prop. 1 S (2024–2025) står at regjeringen Støre vil komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 730 følges opp snarest mulig.

Vedtak 937, 16. juni 2023 Vurdering av omlegging av fribeløpet i uføretrygda

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2024 komme tilbake med en vurdering av en omlegging av fribeløpet i uføretrygden, herunder en vurdering av en økning av fribeløpet inntil 1 G og andre endringer med mål om at utføre med restarbeidsevne i større grad enn med dagens regelverk kan kombinere arbeidsinntekt med uføretrygd.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens tilbakemelding i Meld. St. 4 (2024–2025), og til at regjeringen ønsker å komme med en ytterligere vurdering i Prop. 1 S for 2026. Flertallet ønsker derfor ikke å utkvittere vedtaket på nåværende tidspunkt.

Komiteens medlem fra Rødt anser ikke vedtaket som fulgt opp. Dette medlem viser til at et flertall på Stortinget på ulike måter ønsker å øke fribeløpet slik at det blir enklere for uføre å kombinere arbeid og trygd. Dette medlem visere videre til enighet om revidert nasjonalbudsjett mellom Sosialistisk Venstreparti og regjeringspartiene fra 2023, der det i verbalforslag nummer 23 understrekes at målet med utredningen er «at utføre med restarbeidsevne i større grad enn ved dagens regelverk kan kombinere arbeidsinntekt med uføretrygd». Ettersom ingenting har skjedd på området, anser dette medlem at det fremdeles er behov for regelendringer både for å styrke uføres økonomi, og for å styrke arbeidslinjen.

Sesjon 2020–2021

Vedtak 930, 18. mai 2021 Nav-ombud

«Stortinget ber regjeringen om snarest mulig å opprette et eget, selvstendig Nav-ombud og avklare en mulig samlokalisering med et av de andre ombudene for å dra nytte av felles faglige og administrative ressurser.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at regjeringen ikke har til hensikt å følge opp Stortingets klare intensjon om rask etablering av et selvstendig Nav-ombud. Disse medlemmer viser til at bakgrunnen for forslaget er at mange har behov for hjelp og informasjon knyttet til egen sak i Nav-systemet. Det er ikke en holdbar løsning at dette kan ivaretas av etaten selv og er heller ikke i tråd med Stortingets vedtak. Disse medlemmer mener at regjeringens tilbakemelding i saken ikke er en holdbar oppfølging av anmodningsvedtaket og forventer at regjeringen snarest mulig oppretter et eget selvstendig Nav-ombud.

Komiteens medlem fra Rødt vil uttrykke sterk misnøye med at regjeringen nå skrinlegger planene om et eget Nav-ombud. Dette medlem vil vise til at Stortingets vedtak om å opprette et Nav-ombud i 2021 var enstemmig, og ser det som svært problematisk at regjeringen setter Stortingets vilje til side på denne måten. Dette medlem viser til at brukerne i Arbeids- og velferdsdirektoratet ikke har fått styrket vern på andre måter siden Stortingets vedtak ble fattet, og at behovet for et eget Nav-ombud er større enn noensinne.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Her

Vår ref.:

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.01.2025

Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024

Familie- og kulturkomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 24. oktober 2024 om Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, samt e-post av 13. november 2024 om utsettelse av frist for besvarelse.

Komiteen viser til at, i tillegg til anmodningsvedtak fra stortingssesjonen 2023-2024, inneholder meldingen en oversikt over regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen viser videre til at det i meldingen gjøres rede for oppfølgingen av 32 anmodningsvedtak under Barne- og familiedepartementet, ett anmodningsvedtak under Klima- og miljødepartementet, som hører inn under komiteens ansvarsområde (vedtak 708 for 2019-2020), samt 25 anmodningsvedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet.

Komiteens uttalelse omfatter bare anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp av regjeringen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteen seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Vedtak under Barne- og familiedepartementet i stortingssesjonen 2023-2024

Vedtak nr. 615, (2023-2024) - reisekostnader til krisesenter

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 utrede og fremme forslag til tilstrekkelige lovhemler som sikrer at kostnader knyttet til reiser til og fra krisesenter blir dekket.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet mener at regjeringen skal følge opp vedtaket ved å utrede og fremme forslag til tilstrekkelige lovhjemler som sikrer at kostnader knyttet til reiser til og fra krisesenter blir dekket i forbindelse med arbeidet med revidert krisesenterlov i løpet av våren 2025. Flertallet mener arbeidet med revidert krisesenterlov skal prioriteres i 2025.

Vedtak under Barne- og familiedepartementet i stortingssesjonen 2022-2023

Vedtak nr. 562 (2022–2023), 28. mars 2023 - nasjonalt høve til å klage for barn

«Stortinget ber regjeringen iverksette et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter samt bedre informasjonen til barn og unge om retten til å klage i enkeltsaker og de klagerettigheter som finnes.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at arbeidet med å utvikle barns klagemuligheter er godt i gang. I tillegg vil det også komme forsterkninger i barns rett til medvirkning og å kunne klage, ifm. endringer i barnevernsloven våren 2025, og kvalitetsreform-arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet anser intensjonen i vedtaket, som krever iverksetting av arbeid, som fulgt opp.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at departementet regner intensjonen i vedtaket som fulgt opp. Disse medlemmer er ikke enige i dette.

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av et representantforslag om å sikre forsvarlige barnevernstjenester, jf. Dokument 8:22 S (2022-2023) og Innst. 207 S (2022-2023). Det aktuelle anmodningsforslaget ble fremmet av en samlet komité og ble enstemmig vedtatt av Stortinget.

Departementet viser til at vedtakets intensjon blant annet skal være fulgt opp av en rekke regjeringsinterne prosesser. Dette er prosesser som ikke er synlige for Stortinget, og som det derfor ikke er mulig for Stortinget å ettergå om de i tilstrekkelig grad følger opp vedtaket.

Videre viser departementet til at de har sendt et forslag til styrket medvirkning og klageadgang i Barnevernsloven på høring. Da denne høringen ikke er fulgt opp, og endringene ikke er presentert for Stortinget, er det ikke mulig for Stortinget å anse dette som en oppfølging av vedtaket.

Disse medlemmer viser til at bakgrunnen for anmodningsforslaget var at FNs barnekomité ved to anledninger, først i 2010, og deretter i 2018, har gitt Norge kritikk for at landet ikke har tilgjengelige og effektive klagemekanismer for barn. For det første er det flere prosessuelle hindre for at barn skal kunne realisere sine rettigheter gjennom ulike klagemekanismer i Norge. For det andre er ikke alltid klageordningene tilgjengelige og forståelige for barn. For det tredje er det ofte ressurskrevende å fremsette klager og eventuelt orientere seg i rettsapparatet. Det ble

sett som nødvendig å se helhetlig på barns rett til å klage gjennom ulike instanser i norsk offentlig forvaltning, identifisere både rettslige og faktiske hindre og vurdere hvordan barns klagerett kan styrkes, slik at barns rettigheter i større grad også blir oppfylt i praksis.

Av disse grunner så Stortinget at det trengtes å settes i gang et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter. Det er disse medlemmers forventning at et slikt konkret arbeid settes i gang, og som kommer de konkrete bekymringene knyttet til tilgjengelige og effektive klagemekanismer i møte.

For øvrig støtter disse medlemmer departementets vurdering om at anmodningsvedtakets del om bedre informasjonstilgang er fulgt opp.

Vedtak under Barne- og familiedepartementet i stortingssesjonen 2021-2022

Vedtak nr. 620 (2021-2022), 31. mai 2022 - utvide ordninga for gjeldsinformasjon («Gjeldsregisteret»).

«Stortinget ber regjeringen utvide Gjeldsregisteret slik at det inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet. Regjeringen må samtidig gjøre grundige utredninger som sikrer personvernet, og vurdere om enkelte typer gjeld av den grunn ikke skal innlemmes.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at det nå har gått to og et halvt år fra Stortingets enstemmige vedtak, og at regjeringen fremdeles har denne saken til vurdering. Disse medlemmer mener at anmodningsvedtak bør ha høy prioritet i regjeringen, og at det nå må være grunn til å forvente at det snart legges frem en sak for Stortinget i tråd med anmodningsvedtaket.

Vedtak under Barne- og familiedepartementet i stortingssesjonen 2020-2021

Vedtak nr. 445, 18. desember 2020 - Involvere foreldre når barn gjer lovbrøt.

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan foreldre i større grad kan involveres og ansvarliggjøres for gjentatte lovbrudd som er begått av deres barn som er under den kriminelle lavalder, og fremme forslag om dette.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak nr. 445 ikke er fulgt tilstrekkelig opp. I vedtaket står det «involveres og ansvarliggjøres». Regjeringen rapporterer kun om involvering av familie. Dermed mangler oppfølging av den kanskje viktigste delen av vedtaket, nemlig ansvarliggjøring av foreldre.

Vedtak nr. 714, 9. mars 2021 - Strengere reaksjonar mot samværshindring.

«Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020: 14 Ny barnelov - Til barnets beste, utrede strengere reaksjoner som kan motvirke samværshindring.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til departementets arbeid med ny barnelov som blir lagt fram våren 2025, og mener intensjonen i vedtaket om å utrede strengere reaksjoner som kan motvirke samværshindring er fulgt opp i dette arbeidet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak 714 ikke er fulgt opp ennå og at rapportering derfor ikke kan avsluttes. Regjeringen viser til en kommende lovproposisjon, og med mindre regjeringen har tidsmaskin og kan forutsi hva utfallet av behandlingen blir, er det ikke riktig å avslutte rapporteringen ennå.

Vedtak nr. 954, 20. mai 2021 – Hindre fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikaliserings.

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som gir kommunene bedre virkemidler til å hindre fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikaliserings eller være i strid med barns rettigheter eller likestillings- og diskrimineringsloven, herunder:

- en forpliktende samfunnskontrakt for integrering i samarbeid med tros- og livssynssamfunnenes organisasjoner.*
- mulighet til å kartlegge og føre tilsyn med fritidsaktiviteter for barn og unge som omfatter religiøs undervisning.»*

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak nr. 954 ikke er fulgt opp. Regjeringen viser til at «Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å gi kommunen ein klar lovheimel til å hindre organisasjonar og trussamfunn i å drive klart integreringshemjanda aktivitet, jf. Dok. 8:135 S (2020-2021) og Innst. 406 S (2020-2021).»

Dette medlem merker seg at resten av regjeringens tekst kun fokuserer på utfordringer ved å gjennomføre anmodningsvedtaket i de tilfeller der det er tros- og livssynssamfunn. Derfor gjør regjeringen den feil å tro at vedtaket ikke kan gjennomføres, av hensyn til trosfrihet. Det blir feil, da vedtaket skal gjennomføres for alle organisasjoner som driver fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikaliserings. Vedtaket er derfor ikke fulgt opp ennå, og rapportering skal ikke avsluttes.

Dette medlem viser også til vedtak nr. 498, 14. april 2020.

Vedtak under Barne- og familiedepartementet i stortingssesjonen 2019-2020

Vedtak nr. 498 (2019-2020), 14. april 2020 – forbod mot etter-skule-tilbud for barn med overnatting.

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer med sikte på å forby faste etter-skule-tilbud med overnatting over lengre tid for å forhindre segregering, parallellsamfunn, negativ sosial kontroll eller radikaliserings.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak nr. 498 ikke er fulgt opp. Dette medlem merker seg at regjeringen viser til hensyn til en rekke forhold som grunn for å ikke gjennomføre stortingets vedtak. Disse forhold var kjent for Stortinget da vedtaket ble gjort. Hvis regjeringen ønsker ny behandling av saken, bør regjeringen fremme forslag om å oppheve vedtaket.

Dette medlem viser også til vedtak nr. 954, 20. mai 2021.

Vedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet i stortingssesjonen 2023-2024

Vedtak nr. 534 (2023-2024) 19. mars 2024 - DNS-blokkering og personvern

«Stortinget ber regjeringen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, samt at Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet blir tillagt særlig vekt og svart ut i den endelige forskriften.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet har fulgt opp anmodningen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, og viser til konklusjonen i etterkant som er omtalt i budsjettproposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til forslaget hvor regjeringen ble bedt om å hensynta Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, der Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet skulle tillegges særlig vekt i utarbeiding av forskrift. Forslaget fikk flertall bestående av samtlige partier på Stortinget, med unntak av regjeringspartiene.

Disse medlemmer viser til Prop. 1S (2024-2025) der det fremgår at regjeringen ikke ser behov for å ivareta personvern og informasjonsvern gjennom forskriftsarbeid og høringsrunde, der Datatilsynet og andre aktører vil kunne legge frem sine betraktninger og bekymringer. Det var en klar forutsetning for Stortinget at disse bekymringene skulle imøtekommes og rettigheter ivaretas gjennom et forskriftsarbeid. Det er derfor ikke mulig for regjeringen å omgå Stortingets vedtak ved å ikke utarbeide forskriften i det hele.

Disse medlemmer mener det er svært kritikkverdig at regjeringen ikke følger opp et vedtak fra et klart stortingsflertall med anmodning om et forskriftsarbeid som skal ivareta sentrale rettigheter for landets borgere, og anser derfor ikke vedtak nr. 534, 19. mars 2024 for å være fulgt opp av regjeringen.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak nr. 534 ikke er fulgt opp. Datatilsynets bekymring er ikke fulgt opp i forskrift. Dermed bryter regjeringen bokstavelig med stortingets vedtak. Dette medlem mener rapportering ikke kan avsluttes.

Vedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet i stortingssesjonen 2022-2023

Vedtak nr. 560 (2022-2023) 28. mars 2023 - Harmonisere og forenkle søkbare ordninger

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid for å harmonisere og forenkle de mange søkbare ordningene som forvaltes av departement, direktorat og statlig sektor, herunder vurdere mer samkjørte systemer for søknader og rapportering for statlige tilskuddsordninger, samkjørte søknadsfrister og tidspunkt for svar/utbetaling, og innføre raskere søksbehandling av tilskudd og regler for overføring av tilskudd til neste budsjettår når tildelingen kommer seint, og en tilrettelegging for at tilskudd i større grad gis som flerårige tilskudd og driftstilskudd. Arbeidet skal gjøres i samråd med frivillig sektor.»

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener vedtak nr. 560 ikke er fulgt opp. Dette medlem viser til to nylige rapporter, som viser at frivillige lag og organisasjoner sliter med søknader. Situasjonen har ikke bedret seg, og det er derfor for tidlig å avslutte rapportering av anmodningsvedtaket.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener vedtaket som et samlet Storting står bak ikke er fulgt opp og motsetter seg at rapporteringen avsluttes.

Virke Ideell og Frivillighet Norge har gjennomført to undersøkelser og lansert to rapporter som viser at det er stor frustrasjon over belastende søknadsprosesser og mer en halvparten av de spurte organisasjonene sier de noen ganger har latt vær å søke tilskudd fordi det er en for stor belastning. Det går med enormt mange timer på søknader og rapportering hvert år, og arbeidet med å søke tilskudd går på bekostning av organisasjonenes kjerneoppgaver.

En kartlegging av de statlige støtteordningene for frivillige organisasjoner viser også at det er ulike krav til dokumentasjon av måloppnåelse både i søknadene og i rapporteringen fra departement til departement og mellom direktorater og også mellom tilskuddsordninger innad i departementer og innad i samme direktorat. Det er fortsatt ikke opprettet mer samkjørte systemer for søknader og rapportering for statlige tilskuddsordninger. En samlet frivillig sektor fastslår at vedtak nr. 560 fra mars 2023 ikke er fulgt opp.

Vedtak nr. 801 (2022-2023), 8. juni 2023 - ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern gjennomgang av avanseregulering, som varslet, for å avstemme de ulike innspillene fra bokbransjen, før bestemmelsen som slik regulering settes i kraft.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til regjeringens kommentar til anmodningsvedtaket om avanseregulering i bokloven. **Flertallet** viser til at den eksterne gjennomgangen som Stortinget ba om, nå er gjennomført av Vista Analyse. **Flertallet** vil fremheve at det i gjennomgangen og hos aktørene i bransjen fremkommer innvendinger og problemstillinger som departementet i det videre arbeidet må ta tak i, og viser videre til flertallsmerknadene om dette tema i Stortingets behandling av bokloven, jf. Innst. 46 L (2022-2023).

Vedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet i stortingssesjonen 2021-2022

Vedtak nr. 503, 28. april 2022 (2021-2022) - Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

«Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten, som bygger på forslaget utarbeidet av en tverrfaglig, koordinerende kompetansegruppe. Dette forslaget til handlingsplan skal legges frem i et samarbeid mellom Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til etableringen av det 3-årige initiativet «*Krafttak mot spiseforstyrrelser og kroppsmisnøye i idretten*» som regjeringen har lagt fram i samarbeid med idretten. Flertallet viser også til at Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet har vært involvert i arbeidet, og ser fram til et viktig bidrag til å gi idrettens arbeid på dette området et ekstraordinært løft.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet vil peke på at resultatet av regjeringens arbeid med dette i liten grad viser hvordan Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet vil kunne bidra til handlingsplanen. Det foreligger ingen tiltak fra Kunnskapsdepartementets side og for Helse- og omsorgsdepartementet vises det kun til eksisterende tiltak og ikke konkret hvordan tiltak fra dette departementet vil kunne bidra i noen særlig grad inn i det nødvendige arbeidet for å forebygge kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten. Disse medlemmer viser til at aktørene på feltet har pekt på et stort behov for samlet innsats på tvers av idretten selv, kunnskapssektoren og helsesektoren. Det er bra at regjeringen sørger for å bevilge penger til et treårig prosjekt for idretten, men disse medlemmer mener at dette ikke svarer ut det vedtaket Stortinget har bedt om.

Med vennlig hilsen,
Grunde Almeland
komitéleder

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Her

Vår ref.:
trh

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.1.2025

Meld. St. 4 (2024-2025)

Det vises til Meld. St. 4 (2024-2025) samt til kontroll- og konstitusjonskomiteens brev til energi- og miljøkomiteen datert 24. oktober 2024 med anmodning om innspill til behandlingen av meldingen.

Energi- og miljøkomiteen har vurdert de vedtakene som gjelder komiteens ansvarsområde. Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteens seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Nedenfor følger innspill fra energi- og miljøkomiteen.

Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12 (Energidepartementet)

Stortingssesjonen 2023-2024

Vedtak 450 (2023–2024): Framlegging av planer for utvinning av havbunnsmineraler

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
NO-0026 OSLO

Tlf. 23 31 30 50
NO 971 524 960

www.stortinget.no

«Stortinget ber regjeringen legge frem de første planene for utvinning av havbunnsmineraler for Stortinget som proposisjon før departementet godkjenner utvinningsplanen etter havbunnsmineralloven § 4-4.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til åpningsmeldingen for havbunnsmineraler. Et bredt flertall på Stortinget gjorde endringer i rammeverket som det blir viktig å følge opp i det videre arbeidet. Det vises til at vedtak 450 er reflektert i kongelig resolusjon av 12. april 2024 og høringsnotat i forbindelse med høring av første konsesjonsrunde. Disse medlemmer viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at man ikke forventer at planer for utvinning vil bli lagt frem de nærmeste årene. Disse medlemmer mener at vedtaket ikke formelt sett er fulgt opp før de første planene faktisk legges frem for Stortinget som proposisjon, men erkjenner samtidig at regjeringen har lagt opp til en prosess der Stortingets føringer følges opp.

Vedtak 451 (2023–2024): Innhenting av innspill fra statlige etater om arbeidsprogram for havbunnsmineraler

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Oljedirektoratet innhenter innspill fra øvrige berørte statlige etater, herunder Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet, i forbindelse med utarbeidelse av sitt forslag til arbeidsprogram til departementet.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 451 ikke er gjennomført. Det fremholdes at Sjøkeldirektoratet akter å følge Stortingets føringer i den videre prosessen, men at en slik innhenting enda ikke har skjedd. Vedtaket bør etter disse medlemmers mening ikke utkvitteres før det reelt sett er innhentet nye og grundige innspill fra eksempelvis Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet i forbindelse med videre prosess på sokkelen knyttet til havbunnsmineraler.

Vedtak 822 (2023-2024) Lærdom av Fosen-saka

«Stortinget ber regjeringen ta lærdom av Fosensaken. Bedre kunnskap om vindkraftens påvirkning på reindrift, styrket kompetanse på ivaretagelse av reindrift som samisk kulturbærer i kommunal, regional og statlig forvaltning og mulige tiltak som tilrettelegger for raskere avklaring av rettslig prøving av gyldighetsspørsmål, bør vektlegges. Regjeringen bes redegjøre for Stortinget om framdrift i arbeidet på egnet vis i løpet av høsten 2024.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Stortinget i anmodningsvedtak fra 11. juni 2024 ba regjeringen om å «ta lærdom av Fosen-saken» (vedtak 822), og komme tilbake til Stortinget på egnet vis i løpet av høsten 2024. Stortinget ba i vedtaket om å vektlegge «bedre kunnskap om vindkraftens påvirkning på reindrift, styrket kompetanse på ivaretagelse av reindrift som samisk kulturbærer i kommunal, regional og statlig forvaltning og mulige tiltak som tilrettelegger for raskere avklaring av rettslig prøving av gyldighetsspørsmål».

Disse medlemmer mener at regjeringens forsøk på å ukvitterte vedtaket i energidepartementets budsjettomtale ikke er tilfredsstillende, og regner ikke vedtaket som fulgt opp. Medlemmene viser videre til brev fra Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) til Stortingets

kontroll- og konstitusjonskomité (6.12.2024) som også peker på en rekke svakheter ved regjeringens oppfølging.

Disse medlemmer mener det er kritikkverdig at omtalen ikke tar utgangspunkt i at utbyggingen på Fosen er kjent ugyldig av Høyesterett, fordi vedtaket krenket reindrienes menneskerettigheter etter Den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 27. Dette dannet også bakgrunnen for energidepartementets beklagelse i februar 2022.

Videre mener disse medlemmer i likhet med NIM at det er underlig at regjeringen i omtalen skriver at ressursforholdet i utbyggingssaker ofte «blir opplevd som skeivt», når det i virkeligheten er skeivt fordelt. Det dreier seg ikke om en subjektiv opplevelse.

Under omtalens punkt 9.3 «Kva har vi lært av Fosen-saka» skriver departementet som følger: «Når staten går inn som partshjelpar i skjønssaker, må det kommuniserast betre og tydelegare kvifor staten gjer dette, og kva som er statens rolle og formål i slike samanhengar.» Samtidig har staten det siste året gått inn som partshjelp for Statnett i utbyggingen av kraftlinje til Melkøya, der Sametinget har gått til sak. Dette er en kontroversiell sak, der staten nok en gang går inn som partshjelp mot reindriftens interesser. Disse medlemmer kan ikke se at det er godt forklart hvorfor staten prioriterer kraftutbygging foran samiske interesser. Staten har ansvar for å ivareta begge deler.

Disse medlemmer vil påpeke at når staten går inn som partshjelp er de med på å forsterke den ulikheten som er i ressursforholdet mellom utbygger og eksempelvis reindrifta i utbyggingssaker. Staten er med på å forsterke urettferdigheten.

Disse medlemmer vil også påpeke at et hovedproblem i Fosen-saken var at vindkraftselskapene fikk tillatelse til å starte utbyggingen før rettighetene til området var rettslig avklart, såkalt forhåndstiltredelse. Dette nevner ikke regjeringen overhodet i sin redegjørelse. Dette mener disse medlemmer er en alvorlig mangel ved evalueringen. Disse medlemmer mener at dersom vi skal unngå lignende konflikter i framtiden, kan ikke vindkraftselskapene få lov til å starte utbyggingen før rettslige interesser er avklart i samiske reindriftsområder.

Disse medlemmer registrerer også at det i evalueringen heller ikke skrives noe om nye mulige brudd på samenes menneskerettigheter. I Finnmark har regjeringen gitt grønt lys til elektrifisering av Melkøya anlegget. Allerede i januar 2024 advarte Landbruks- og matdepartementet om at dette kunne føre til brudd på menneskerettighetene. Denne advarselen kan disse medlemmer ikke se at har fått noen konsekvens for planene. Det er svært betenkelig.

Vedtak 910 (2023–2024): Energipartnerskap med olje- og gassnæringen

«Stortinget ber regjeringen videreføre dialogen og konkretisere innholdet i et energipartnerskap med olje- og gassnæringen, vedtatt i forbindelse med oljeskattepakken, i tråd med omtalen i Revidert nasjonalbudsjett 2024, med sikte på fortsatte utslippsreduksjoner i næringen for å bidra til å nå klimamålet i 2030. Et viktig premiss for partnerskapet er at olje- og gassnæringen innenfor det finanspolitiske rammeverket skal bidra mer til

finansieringen av flytende havvind enn de gjør i dag, ved at CO2-avgiften på sokkelen skal økes frem mot 2030.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket og til kapittel 11 «Oppfølging av oppmødningssvedtak om energipartnerskap med mer», side 199–204, i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 910 ikke er gjennomført. Det vises til at departementet i Energipartnerskapet har en dialog med petroleumsnæringen, gjennom KonKraft, med om et mål om å bidra til en felles virkelighetsforståelse om ytterligere omlegging til drift med kraft fra land.

Disse medlemmer viser til at Stortinget gjennom anmodningsvedtak 914 (2022–2023) ga regjeringen tydelige føringer om å legge frem tiltak som sikrer at oljenæringen selv bidrar med økt kraftproduksjon når de skal elektrifisere de siste feltene på sokkelen. Målet var å sikre fortsatt klimautslippsreduksjoner på sokkelen, men unngå svekket kraftbalanse på land. Regjeringen skulle legge frem tiltak innen framleggelsen av fjorårets statsbudsjett, Prop. 1 S (2023–2024). I stedet for å følge Stortingets anmodning og legge frem konkrete tiltak, satte regjeringen ned et Energipartnerskap med oljenæringen som skulle vurdere tiltak. Disse medlemmer viser videre til disse medlemmers merknad under omtale av anmodningsvedtak 914 (2022–2023).

Disse medlemmer viser til at Stortinget videre i forbindelse med revidert statsbudsjettet for 2024, Meld. St. 2 (2023–2024), vedtok anmodningsvedtak 910. I dette vedtaket bes regjeringen konkretisere innholdet i Energipartnerskapet slik at næringen bidrar mer til finansieringen av flytende havvind. Disse medlemmer kan ikke registrere at regjeringen har fulgt opp dette siden vedtaket ble fattet, heller ikke i Prop. 1 S (2024–2025). Disse medlemmer mener dermed at regjeringen ikke har fulgt opp og gjennomført anmodningsvedtak 910.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige i at vedtak 910 ikke utkvitteres på nåværende tidspunkt.

Vedtak 911 (2023–2024) Havvind – støtteprogram for flytende havvind

«Stortinget ber regjeringen lyse ut arealer til havvind i 2025 som gir rom for minst 5-10 TWh ny produksjon. I den forbindelse ber Stortinget om at regjeringen i statsbudsjettet for 2025 foreslår et ambisiøst støtteprogram for flytende havvindområder i Vestavind B og Vestavind F. Tilsagnsfullmakten skal baseres på oppdaterte kostnadsanslag. Støtteprogrammet skal være på minst 35 mrd. kroner og bidra vesentlig til utviklingen av flytende havvind og elektrifisering av petroleumsinstallasjoner, og ivareta kraftbalansen på fastlandet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Energidepartementet i Prop. 1 S (2024–2025) har lagt frem et støtteprogram med en tilsagnsfullmakt innenfor en kostnadsramme på 35 mrd. kroner for flytende havvind knyttet til Utsira nord i Vestavind F. Disse medlemmer er opptatt av forutsigbarhet i havvindssatsingen

og at regjeringen gjennomfører den varslede utlysningen og støttekonkurransen for flytende havvind i Utsira nord så raskt som mulig.

Disse medlemmer er videre opptatt av å legge til rette for en betydelig flytende havvindsatsing frem mot 2040 for å sikre tilstrekkelig tilgang på fornybar energi, elektrifisere petroleumsinstallasjoner, kutte utslipp og skape nye muligheter for leverandørindustrien. Denne satsingen skal på en god måte ivareta sameksistens med andre havnæringer, miljø og bærekraft. Disse medlemmer er enig i at det skal legges opp til jevnlig utlysninger og støttekonkurranser for flytende havvind.

Disse medlemmer viser videre til den strategiske konsekvensutredning for Vestavind B, Vestavind F og Sørvest F som nå er på offentlig høring. Flertallet legger til grunn en oppstart av prosess med sikte på åpning og utlysning av areal og støttekonkurranse for flytende havvind innenfor ett eller flere av disse nye områdene så snart det lar seg gjøre.

Disse medlemmer ser frem til at regjeringen, på egnet måte, legger frem fremdriftsplan så snart det lar seg gjøre, av de øvrige områdene som NVE skal ferdigstille juni 2025, etter at den strategiske konsekvensutredningen har vært på offentlig høring. Disse medlemmer anser med dette vedtak 911 utkvittert.

Vedtak 913 (2023–2024): Fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 10 MW

«Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen 2025 fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 10 MW lokalisert på industritomter, næringsarealer, flystriper eller lignende, slik at tillatelser gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet legger merke til at forslaget har vært på høring, men mener vedtaket ikke kan ukvitteres før regjeringen har fjernet konsesjonsplikt på solparker opp til 10 MW lokalisert på industritomter, næringsarealer, flystriper eller lignende, slik at tillatelser gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Vedtak 915 (2023-2024) 10 TWh redusert straumforbruk

«Stortinget ber regjeringen fastsette et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015 og rapportere tilbake til Stortinget om dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2025.»

Komiteens medlem fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne er uenig i at regjeringen har fulgt opp vedtak nr. 915 av 21.juni 2024. Disse medlemmer viser til at Stortinget har fastsatt et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015. Da dette målet ble presentert i regjeringens handlingsplan for energieffektivisering den 5. oktober 2023 ble det henvist til strømforbruket i bygg som i 2022 var på 62,8 TWh. Strømbruken i bygningsmassen i 2015 var 65,6 TWh. En reduksjon på 10 TWh i hele bygningsmassen innebærer at målet for 2030 blir 55,6 TWh. Sammenlignet med strømforbruket i bygg i 2022 var vi 7,2 TWh unna målet. Fra 2022 til 2023 økte strømforbruket i bygg med 0,5 TWh til 63,3 TWh. I 2024 viste foreløpige tall ved utgangen av oktober en økning i strømforbruket i bygg på hele 1,5 TWh, ifølge Norges vassdrags- og

energidirektorat (NVE). Ved utgangen av 2024 vil strømforbruket i bygg ha vært tilbake på om lag samme nivå som i 2015. NVE laget i februar 2024 en utredning med vurdering av mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030. I denne utredningen skriver NVE at dette målet er at det er ambisiøst, men mulig. NVE skriver videre at målet vil kreve kraftigere virkemidler enn det som ligger i eksisterende og vedtatt politikk for å nås. Disse medlemmer mener vedtak nr. 915 ikke kan kvitteres ut før regjeringen har laget en oppdatert handlingsplan for energieffektivisering med konkrete virkemidler som viser hvordan målet om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg innen 2030 skal nås.

Stortingssesjonen 2022–2023

Vedtak 13 (2022–2023): Kartlegging av potensialet for solenergiproduksjon på eksisterende infrastruktur

«Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet for solenergiproduksjon på eksisterende infrastruktur der solparker kan etableres uten vesentlige naturinngrep, som for eksempel på parkeringsplasser, i industriområder og lignende.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 13 ikke er gjennomført. Det vises til at departementet har bedt NVE utarbeide et faglig grunnlag om solkraft og lokal energiproduksjon, men det fremkommer ikke at det er gjort noen kartlegging av potensialet på eksisterende infrastruktur som parkeringsplasser og i industriområder, slik vedtaket går ut på.

Vedtak 765, 766, 767 og 768 (2022–2023): Deling av lokalprodusert energi

Vedtak 765 (2022-2023) Forslag til endringer som tillèt områdeløysingar og deling av lokalprodusert straum og energilagring mellom bygg med ulike gards- og bruksnummer

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer som tillater områdeløsninger og deling av lokalprodusert strøm og energilagring mellom bygg med ulike gårds- og bruksnummer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2024.»

Vedtak 766 (2022-2023) Plan med mål og verkemiddel for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, legge fram en plan med mål og virkemidler for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsarealer, langs motorveier og i andre nedbygde arealer, med mål om minst 5 TWh produksjon innen 2030.»

Vedtak 767 (2022-2023) Fjerne regulatoriske hinder for energiproduksjon på næringsareal og andre nedbygde areal

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fjerne regulatoriske hindre for energiproduksjon på næringsarealer og andre nedbygde arealer.»

Vedtak 768 (2022-2023) Heve grensa for kor mykje eigenprodusert, fornybar energi som kan delast frå næringsbygg

«Stortinget ber regjeringen heve grensen for hvor mye egenprodusert, fornybar energi som kan deles fra næringsbygg, på en måte som ikke er til hinder for rasjonell utvikling av nettet.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtakene 765, 766, 767 og 768 (2022-2023) i Prop. 1 S (2024–2025) og Meld. St. 4, hvor det fremkommer at vedtakene ikke er gjennomført. Det vises til at departementet har sendt et forslag på effektgrense på 5 MW på høring, og at Energidepartementet og Finansdepartementet planlegger å sende forskriftsendringer som tillater deling av overskuddsproduksjon på inntil 5 MW innenfor et næringsområde på høring i løpet av høsten 2024. Det vises også til omtale på side 146 i Prop. 104 S (2023–2024) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024, hvor det presenteres noen punkter under overskriften Plan for tiltak for økt utbygging av solenergi og lokal energiproduksjon. Hverken denne omtale, eller punktene presentert på regjeringens nettside 14. mai 2024, inneholder et mål om 5 TWh produksjon fra næringsarealer, langs motorveier og i andre nedbygde arealer. Disse medlemmer mener også det er uklart om tiltakene som omtales vil oppnå målet fra stortingets vedtak. Disse medlemmer mener dermed det er for tidlig å utkvittere anmodningsvedtakene, og påpeker for øvrig at det er mer som gjenstår for å tilfredsstille anmodningsvedtakene.

Vedtak 836 og 914 (2022–2023): Havvind for elektrifisering av offshoreinstallasjoner

Vedtak 836 (2022-2023): Havvind – elektrifisering av oljeinstallasjoner

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om hvordan elektrifisering av oljeinstallasjoner kan gjøres i forbindelse med utbygginger av havvind og erstatte kraft som er hentet fra land.»

Vedtak 914 (2022-2023): Havvind – elektrifisering av offshoreinstallasjoner

«Stortinget ber regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2024 legge frem tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner ved hjelp av havvind for å kutte klimagassutslipp.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omtalen av anmodningsvedtakene og kap. 11 Oppfølging av oppmodningsvedtak om energipartnerskap med mer, side 199–204, i Prop. 1 S (2024–2025), samt til Meld. St. 4, hvor det fremkommer at vedtakene ikke er gjennomført. Det vises til at departementet i Energipartnerskapet har en dialog med petroleumsnæringen, gjennom KonKraft, med om et mål om å bidra til en felles virkelighetsforståelse om ytterligere omlegging til drift med kraft fra land.

Disse medlemmer påpeker at de nevnte vedtakene ber om at det utarbeides forslag om hvordan elektrifisering av oljeinstallasjoner kan gjøres i forbindelse med utbygginger av havvind og erstatte kraft som er hentet fra land, og legge frem tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner ved hjelp av havvind. Disse medlemmer mener ikke etablering av et Energipartnerskap tilsvarer en utredning eller et konkret tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner med havvind. Disse medlemmer mener det dermed ikke er grunnlag til å anse vedtakene 836 og 914 som gjennomført.

Vedtak 842 (2022–2023): Havvind – vurdere andre og meir formålstenlege

løyvingsløyningar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket

«Stortinget ber regjeringen vurdere andre og mer hensiktsmessige bevilgningsløsninger for differansekontrakter enn OPS-rammeverket, som sikrer at bevilgningene spres over flere budsjettår enn bare byggefasen, og komme tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2025.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtak 842 i Prop. 1 S (2024–2025) samt Meld. St. 4, hvor det fremkommer at vedtakene ikke er gjennomført. Det vises til at departementet i gir en lengre beskrivelse av hvordan rammeverket for OPS-prosjekter fungerer, men vurderer ingen andre løsninger enn OPS-rammeverket som sikrer at bevilgningene spres over flere budsjettår enn bare byggefasen, slik vedtaket gikk ut på.

Vedtak 923 (2023–2024) Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030

«Stortinget ber regjeringen sette et mål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030 og utarbeide en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet innen revidert nasjonalbudsjett i 2024. Tiltak og virkemidler skal ikke være til hinder for rasjonell nettutvikling.»

Komiteen viser til Meld. St. 4 (2024–2025) og til merknad i Innst. 447 S (2023–2024) som sier at regjeringen har levert en løypemelding om hvordan man skal nå 8TWh solenergi. Komiteen mener et mål om 8TWh solenergi i 2030 krever konkrete tiltak og virkemidler. Komiteen ber regjeringen rapportere om status for arbeidet med konkrete tiltak og virkemidler for å styrke solkraftproduksjonen i løpet av våren 2025.

Vedtak 924, 925 og 926 (2022–2023)

Vedtak 924 (2022-2023): Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW

«Stortinget ber regjeringen lage en delingsordning tilpasset næringsområder som muliggjør deling av solkraft med høyere grense enn 1 MW.»

Vedtak 925 (2022-2023): Solenergiparker – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå

«Stortinget ber regjeringen gi NVE mulighet til å unnta enkeltprosjekter med solparker med lavt konfliktnivå i grå areal fra konsesjonsplikt, slik at tillatelser kan gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Vedtak 926 (2022-2023): Solenergiparker – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW

Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 1 MW på grå areal, slik at tillatelser gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtakene i Prop. 1 S (2024–2025) og i Meld. St. 4, hvor det fremkommer at vedtakene ikke er gjennomført. Det vises til at departementet har sent et

forslag på effektgrense på 5 MW på høring, og at Energidepartementet og Finansdepartementet planlegger å sende forskriftsendringer som tillater deling av overskuddsproduksjon på inntil 5 MW innenfor et næringsområde på høring i løpet av høsten 2024. Disse medlemmer mener dermed det er for tidlig å utkvittere anmodningsvedtakene, og påpeker for øvrig at det er mer som må gjennomføres for å tilfredsstille anmodningsvedtakene.

Vedtak 924 (2022–2023) Solkraft – deling med høyere grense enn 1 MW

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet legger merke til at regjeringen sier at forslaget skal leveres høsten 2024 og er positiv til at grensen heves til 5 MW, men mener vedtaket ikke kan kvitteres ut før delingsordningen er innført.

Vedtak 925 (2022–2023) Solenergiparker – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet mener vedtaket ikke kan kvitteres ut før NVE har mulighet til å unnta enkeltprosjekter med solparker med lavt konfliktnivå i grå areal fra konsesjonsplikt.

Vedtak 926 (2022–2023) Solenergiparker – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025), og til at regjeringen hatt på høring et forslag om innføring av effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg, og at regjeringen arbeider med en endringsforskrift. Flertallet er positive til dette arbeidet, men mener vedtaket ikke kan kvitteres ut før forskriften er lagt frem.

Stortingssesjonen 2021–2022

Vedtak 385 (2021–2022): Strømsituasjonen i Geiranger og vedtak om nullutslippscruiseskip

«Stortinget ber regjeringa vurdere kva kraftbehov som fylgjer av målet om næringsutvikling i verdsarvområda Geiranger og Nærøyfjorden og ferjesambanda der, utan klimagassutslipp, og kome attende til Stortinget med ei sak om korleis regjeringa kan medverke til at kraftbehovet vert dekt.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti påpeker at ferjeforbindelsen Kaupanger–Gudvangen i Nærøyfjorden ikke er et fylkeskommunalt tiltak, og har ikke unntak fra kravet om nullutslipp slik fylkeskommunens rutebåt er gitt. Selskapet må derfor innfri kravet om utslippsfri transport og trenger ladekapasitet, eventuelt infrastruktur for å drive på biogass, og står ellers stå i fare for å måtte

legge ned. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen ikke har fulgt opp anmodningsvedtaket om å komme til Stortinget med en sak om hvordan kraftbehovet for ferjesambandet kan bli dekket.

Vedtak 548 (2021–2022): Fjerne regulatoriske barrierer som hindrer lokal energiproduksjon, energilagring og omsetning av energi mellom bygg

«Stortinget ber regjeringen fjerne regulatoriske barrierer som hindrer lokal energiproduksjon, lokal energilagring og omsetning av energi mellom bygg.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 548 ikke er gjennomført. Det vises til at Energidepartementet og Finansdepartementet planlegger å sende forskriftsendringer som tillater deling av overskuddsproduksjon på inntil 5 MW innenfor et næringsområde på høring i løpet av høsten 2024. Disse medlemmer mener dermed det er for tidlig å utkvittere anmodningsvedtaket.

Vedtak 727 (2021–2022): Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordninger med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing med mest mulig effekt.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 727 ikke er gjennomført. Ifølge statsrådets svar i dokument nr. 15:2334 (2023–2024) skulle anmodningsforslaget følges opp i Prop. 1 S (2024–2025), men i det fremlagte dokumentet omtales ikke ulike ordninger med energisertifikater slik vedtaket ber om. Regjeringens Handlingsplan for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi fra 5. oktober 2023 inneholdt for øvrig heller ingen omtale av energisparesertifikater, slik regjeringen sa de skulle ved fremleggelsen av Prop. 1 S (2023–2024). Disse medlemmer mener departementet må redegjøre for ulike ordninger for energisparesertifikater ved en egnet anledning før anmodningsvedtaket kan utkvitteres.

Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13 (Klima- og miljødepartementet)

Nedenfor er komiteens merknader til regjeringens oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Klima- og miljødepartementet (KLD), jf. oversikten i Prop. 1 S (2024–2025) fra KLD og Meld. St. 4 (2024–2025).

Vedtak som ikke er nevnt nedenfor har ikke komiteen merknader til.

Stortingssesjonen 2023–2024

Vedtak 42 (2023–2024): Stortingsmelding om utslippskutt

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i løpet av våren 2024 med en stortingsmelding som viser hvordan Norge skal kutte utslippene i perioden frem mot 2030 i tråd med Norges klimamål.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025) samt Meld. St. 4 (2024–2025), hvor det fremkommer at vedtak 42 ikke er gjennomført. Disse medlemmer påpeker at «Grønn bok» ikke er en stortingsmelding, og at stortingsmeldingen som regjeringen varsler våren 2025 ikke omhandler 2030-målet og hvordan dette skal nås. Disse medlemmer er således kritiske til regjeringens håndtering av vedtak 42 og mener det ikke er grunnlag for å anse stortingsvedtaket som oppfylt.

Stortingssesjonen 2022–2023

Vedtak 92 (2022–2023) Fremme krav om lav- og nullutslipp til offshorefartøy

NB: I Meld. St. 4 er vedtaket markert fra regjeringen som ikke fulgt opp. Det finnes ingen omtale av vedtaket i meldingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Disse medlemmer er enige om at regjeringen skal sende forslaget på høring innen 1. februar 2025, og at forslaget skal tre i kraft senest innen 1. januar 2026. Partiene er enige om at en løsning hvor man plasserer kravet på operatør skal være en del av høringen.

Vedtak 108 (2022–2023) Fremme forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Det skal utredes mulige dispensasjoner fra forbudet for å ta vare på andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur. Målet er at forbudet reelt sett skal redusere nedbyggingen av myr.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025), og til at regjeringen har fått utredet et forbud mot nedbygging av myr, med forslag til ny lovtekst og forskrift. Disse medlemmer er enige om at forslaget skal behandles i Stortinget våren 2025.

Vedtak 450 (2022–2023): Bidraget fra virkemiddelapparatet til en mer sirkulær økonomi

«Stortinget ber regjeringen kartlegge hvordan virkemiddelapparatet kan innrettes slik at man i sterkere grad støtter opp under deler av eller hele verdikjeder som bidrar til en overgang til mer sirkulærøkonomi.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2024–2025) og Meld. St. 4 (2024–2025),

hvor det fremkommer at vedtak 450 ikke er gjennomført. Disse medlemmer påpeker at det ikke er gjort en kartlegging av hvordan virkemiddelapparatet kan innrettes for å bidra mer til en overgang til sirkulær økonomi. Disse medlemmer mener dermed det ikke er grunnlag for å anse stortingsvedtaket som oppfylt.

Vedtak 760 (2022–2023): En oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 legge frem for Stortinget en oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler som viser hvordan klimamålene i 2030 skal nås.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til sine merknader under vedtak 42 (2023–2024), og mener ikke forslaget kan utkvitteres.

Stortingssesjonen 2020-2021

Vedtak 691 (2020-2021): Tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåter også etter 2026 – etablering av landstrøm i Flåm mv.

«Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåter også etter 2026, blant annet ved at staten sikrer etablering av landstrøm i Flåm som planlagt innen 2022.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti merker seg at departementet mener dette anmodningsvedtaket er fulgt opp gjennom den bevilgningen som kan bidra til å gi Flåm et landstømsanlegg. Disse medlemmer mener at det ennå ikke er klart om den bevilgning som staten yter vil bidra til at landstrømsanlegget blir etablert. Dette vil avhenge av om vilkår for bevilgning og sluttsum på anbudet er tilstrekkelig for å gjennomføre tiltaket. Videre merker disse medlemmer seg at regjeringen har utsatt innføring av krav for nullutslippshurtigbåt som også ville bidra som inntektskilde til landstrømsanlegget, og således svekkes driftsmodellen. Disse medlemmer mener anmodningsvedtaket ikke kan lukkes før endelig beslutning om etablering av et landstrømsanlegg er gjort.

Med hilsen

Ingvild Kjerkol

komiteleder
energi- og miljøkomiteen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Vår ref.:
[Vår referanse]

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.01.2025

Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024

Transport- og kommunikasjonskomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 24. oktober 2024 om Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, og har vurdert de vedtakene som gjelder komiteens ansvarsområde.

Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen viser videre til at regjeringen i Meld St. 4 (2024-2025) gjør rede for oppfølging av i alt 47 anmodningsvedtak under Samferdselsdepartementets ansvarsområde, samt to anmodningsvedtak omtalt under Digitalisering- og forvaltningsdepartementet, som hører under komiteens ansvarsområde - vedtak nr. 1060 (2020-2021) og vedtak nr. 718 (2023-2024).

Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteens seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Transport- og kommunikasjonskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

Vedtak under Samferdselsdepartementet i stortingssesjonen 2023-2024

1. Vedtak 826, 20. juni 2024 - Korleis ny teknologi kan tokost i bruk for m.o. å oppdage om eit skred når vegen

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan ny teknologi kan tas i bruk for å oppdage om et skred når veien, hindre at biler kjører inn i skredområdet og å detektere om det er biler eller mennesker inne i området, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte senest våren 2025.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, merker seg arbeidet som pågår hos Statens vegvesen og teknologiprojektet «Teknologi for håndtering av naturfare» sammen med arbeidet med nasjonal skred- og flomberedskap og -håndtering. Flertallet mener at intensjonen i forslaget ikke er ivare tatt gjennom dette prosjektet. Flertallet mener derfor at rapporteringen på vedtaket ikke kan avsluttes, og imøteser en utredning i tråd med Stortingets intensjon.

2. Vedtok 830, 20. juni 2024 - Finansiering til fylkesveg og øyremerkte tilskotsordning for vedlikehold av fylkesveg

«Stortinget ber regjeringen styrke finansiering til fylkesvei med fokus på trafiksikkerhet, nærings- og beredskapsveier, og videreføre den øremerkede tilskudsordningen for vedlikehold av fylkesvei.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre merker seg at regjeringens prioriteringer for fylkesvei ikke er i tråd med intensjonene i Nasjonal transportplan 2025-2036, men aksepterer at dette er en prioritering regjeringen står fritt til å gjøre i sine budsjett. Disse medlemmer understreker imidlertid at regjeringen avvikler øremerkede midler til fylkesvei på tross av Stortingets vedtak. Disse medlemmer er uenige i at anmodningsvedtaket skal oppheves.

3. Vedtak nr. 918, 21. juni 2024 – Ev. tilskotsordning til langdistansebussor på strekninger uten tog og tilsvarende kommersielle tilbud

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 gi en vurdering av en eventuell tilskudsordning til langdistansebusser på strekninger uten tog og tilsvarende kommersielle tilbud.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025), og til at regjeringen ikke har gitt en fullstendig vurdering av en eventuell tilskudsordning til langdistansebusser på strekninger uten tog og tilsvarende kommersielle tilbud i statsbudsjettet for 2025, slik anmodningsvedtaket forutsatte. Flertallet ser frem til at regjeringen ferdigstiller sin vurdering innen revidert nasjonalbudsjett 2025.

4. Vedtak nr. 919, 21. juni 2024 – Arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen

«Stortinget ber regjeringen sikre at Statens vegvesen deltar i det pågående arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen, i dialog med Ruter, innenfor rammene av den lokalt reviderte avtalen om Oslopakke 3, og ha framdrift i oppfølgingen av anbefalingene fra samarbeidsprosjektet mellom Oslo kommune og Statens vegvesen om rv. 4. Det tas forbehold om tilslutning gjennom lokalpolitisk behandling og vedtak om Oslopakke 3 i Oslo kommune og Akershus fylkeskommune.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025). Flertallet vil ikke utkvittere vedtaket på nåværende tidspunkt.

Vedtak under Samferdselsdepartementet i stortingssesjonen 2022-2023

5. Vedtak nr. 94, 1. desember 2022 – Nullutslippskrav til all løyvebasert verksemd

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endring av yrkestransportloven slik at det stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet der det er mulig i løpet av 2023.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med forslag i tråd med vedtaket innen statsbudsjettet for 2026.

6. Vedtak 827, 13. juni 2023 - Oppdatere kostnader for å innføre nullutslippsferjer og -hurtigbåter

«Stortinget ber regjeringen om å få laget en ekstern rapport med oppdaterte kostnader for innføring av nullutslippsferjer og -hurtigbåter i samarbeid med ferje- og båtfylkene.»

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at det er KS og ikke departementet som står som bestiller av ekstern rapport for å anslå tilleggs-kostnader for innføring av nullutslippsferjer og -hurtigbåter. Rapporten hadde en god del forbehold, noe som ga store spenn i kostnadsbilde for implementering av nullutslippsferjer og -hurtigbåter. Dette har medført at usikkerheten fremdeles er stor, og at fylkeskommunene nå vegrer seg for å gå til det skritt å bestille nullutslipp i sine anbud. Disse medlemmer konstaterer også at departementets dialog med ferjefylkene ikke har bidratt til at en er kommet nærmere en løsning for forutsigbarhet for fylkeskommunale innkjøp av ferje- og hurtigbåttjenester, og at fylkeskommunene i sine høringssvar er svært lite tilfredse med håndtering av denne saken. Disse medlemmer mener derfor at anmodningsvedtaket ikke er fulgt opp. Disse medlemmer ber departementet jobbe videre med saken, og gi trygghet til fylkeskommunene om at de kan bestille nullutslipp der det er mulig. Dette inkluderer også at fylkeskommunene må få tilgang på strøm på de aktuelle kaianlegg, og at det må settes fortgang i konsesjonsprosesser for å få etablert tilstrekkelig kapasitet.

Vedtak under Samferdselsdepartementet i stortingssesjonen 2021-2022

7. Vedtak nr. 35, punkt 1, 2. desember 2021 – Basere anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk på nullutslippsteknologi

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk så langt det lar seg gjøre skal baseres på nullutslippsteknologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnader knyttet til dette.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025), og til at regjeringen vil innføre nullutslippskrav for fylkeskommunale anbud på ferger og fergetjenester fra 1. januar 2025, og at den vil bevilge midler til økonomisk kompensasjon for fylkeskommunene. Flertallet registrerer også at regjeringen vil bevilge 200 millioner for å finansiere pilotstrekninger for hurtigbåter, hvor teknologien ikke er moden for å innføre et nullutslippskrav på nåværende tidspunkt. Flertallet anerkjenner at regjeringen arbeider videre med oppfølgingen av vedtaket, og ønsker derfor ikke å utkvittere vedtaket i år.

8. Vedtak nr. 842, 17. juni 2022 – Nullutslipp eller biogass i alle nye anbud for ferjer og fossilfritt i nye anbud for hurtigbåter

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig forskriftsfeste krav om nullutslipp eller biogass i alle nye anbud for ferger og krav om fossilfritt i nye anbud for hurtigbåter, og komme tilbake til Stortinget med forslag i statsbudsjettet for 2023.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til Transport- og kommunikasjonskomiteens brev til Kontroll- og konstitusjonskomiteen datert 15. januar 2024 vedrørende tilsvarende behandling av Meld. St. 4 (2023-2024) hvor et bredt flertall bestående av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, slo fast at anmodningsvedtaket ikke kan utkvitteres før kravet til nullutslipp for hurtigbåter er innført.

Disse medlemmer viser til at regjeringen fortsatt ikke har innført krav til nullutslipp for hurtigbåter, men snarere slått fast at regjeringen ikke vil følge opp Stortingets vedtak. I stedet peker regjeringen på økt tilsagnsfullmakt under Hurtigbåtprogrammet i Miljødirektoratet som et virkemiddel.

Disse medlemmer mener at det i og for ikke er noe feil med at tilsagnsfullmakten under Hurtigbåtprogrammet styrkes, men understreker at en tilsagnsfullmakt på ingen måte gir noen garanti for fossilfire hurtigbåstrekninger. En utsetting av Stortingets vedtak på ubestemt tid, stopper opp nødvendig omstilling og vil være en medvirkende årsak til at mål om reduksjon av klimautslipp fra transportsektoren ikke nås.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at anmodningsvedtaket ikke er utkvittert.

Med hilsen

Sigbjørn Gjelsvik

Leder Transport- og kommunikasjonskomiteen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
her

Vår ref.:
ufe

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.01.2025

Finanskomiteens uttalelse om Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023– 2024

Det vises til Meld. St. 4 (2024–2025) som kontroll- og konstitusjonskomiteen har til behandling, jf. Stortingets forretningsorden § 14 nr. 8 bokstav b. Finanskomiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Finanskomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 24. oktober 2024 om saken, og har vurdert de vedtak som gjelder komiteens ansvarsområder. Dette gjelder 35 vedtak under Finansdepartementet.

Finanskomiteens uttalelse omfatter vedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteen seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024–2025).

Vedtak under Finansdepartementet i stortingssesjonen 2021–2022

Vedtak nr. 35–34

«Stortinget ber regjeringen endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal komme med forslag senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2026.

Finanskomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
NO-0026 OSLO

Tlf. 23 31 30 50
NO 971 524 960

www.stortinget.no

Vedtak nr. 35–36

«Stortinget ber regjeringen om at en forskrift om utvidet land-for-land-rapportering blir utformet slik at selskaper blir pliktige til å opplyse om regnskapsstørrelser for alle land, inkludert støtteland hvor skatt ikke betales.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtak 2021–2022 35-36 Utvida land-for-land-rapportering (LLR) etter regnskapslova og 2016–2017 48 Land-for-land rapportering i Meld. St. 4 (2024–2025) der det står at departementet tar sikte på å utarbeide forslag med utgangspunkt til nye EU-regler.

Flertallet viser til merknader i Innst. 239 S (2023–2024), der disse partiene var enige om at det ikke er tilstrekkelig å vise til innføringen av EU-reglene for å oppfylle vedtakene. Flertallet mener at regjeringen, ved implementering av direktiv 2021/2101 om offentlig land-for-land-rapportering skal gå lengre enn direktivet ved at alle selskaper med virksomhet i Norge, skal rapportere fra alle land de har virksomhet i slik at rapportene viser selskapers virksomhet og skattebetaling i hvert land.

Flertallet er enige om at regjeringen utreder om dette er mulig innenfor det juridiske handlingsrommet, og er enige om at regjeringen skal komme tilbake til dette, med eventuelle forslag, senest innen utløpet av oktober 2026, og rapportere om status i revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Vedtak under Finansdepartementet i stortingssesjonen 2022–2023

Vedtak nr. 91

«Stortinget ber regjeringen utrede engangsavgift på fossile lastebiler, busser og andre tunge kjøretøy i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025) og til omtalen i Prop. 1 LS (2024–2025) kap. 17. Flertallet viser til at EU fortsatt arbeider med nye krav som vil gi bedre CO₂-utslippsdata. Flertallet mener anmodningsvedtaket ikke kan utkvitteres før dette er på plass.

Vedtak nr. 939

«Stortinget ber regjeringen utrede differensiert verdsetting av ikke-børsnoterte aksjer i formuesskatten på grunnlag av egenskaper ved de enkelte aksjer, f.eks. ulik stemme- og utbytterett, og slik at verdsettelsen av de enkelte aksjer i større grad samsvarer med reell markedsverdi.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige

om at regjeringen skal komme med en utredning senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2026.

Vedtak nr. 89

«Stortinget ber regjeringen utrede nivået på fastsettelsen av skjermingsfradraget, herunder påslaget, i aksjonærmodellen, jf. Skatteutvalget.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal komme med en utredning senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Vedtak nr. 90

«Stortinget ber regjeringen utrede nivået på treprosentregelen i fritaksmetoden, jf. Skatteutvalget.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal komme med en utredning senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Vedtak nr. 921

«Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av kildeskatten til også å gjelde betalinger til land som ikke regnes som lavskatteland.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet ser frem til at regjeringen kommer med en utredning i løpet av 2025.

Vedtak nr. 922

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 foreslå å gi lette el-varebiler fritak for trafikkforsikringsavgift, med forbehold om notifikasjon og godkjenning av ESA.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal komme med forslag om å gi el-varebiler fritak for trafikkforsikringsavgift i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025, med forbehold om ferdigstilling av notifikasjon og godkjenning av ordningen hos ESA.

Komiteens medlem fra Venstre er både skuffet og overrasket over regjeringens sendrekthet når det gjelder å følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 922 (2023–2024) om å foreslå å gi lette el-varebiler fritak for trafikkforsikringsavgift. I stedet for å

umiddelbart iverksette notifikasjon og godkjenning av ESA, synes det som om departementet har gjort fint lite, annet enn å problematisere vedtaket. Det framstår helt merkelig at regjeringspartiene, som stemte for dette forslaget, synes å være tilfreds med at departementet har trenert oppfølgingen i et år.

Med hilsen

Tuva Moflag
Finanskomiteens leder

Kontroll og konstitusjonskomiteen

Vår ref.:
RS

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.01.2025

Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024

Næringskomiteen viser til brev av 24. oktober 2024 fra kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende uttalelse fra fagkomiteene om Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, hvor komiteen er bedt om å vurdere om de anmodningsvedtak som er fremmet under komiteens ansvarsområde, er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen viser videre til at regjeringen i Meld St. 4 (2024–2025) gjør rede for oppfølging av i alt 70 anmodningsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde, hvor rapportering avsluttes for 30 av anmodningsvedtakene. Under Landbruks- og matdepartementets ansvarsområde gjøres det rede for 28 anmodningsvedtak hvor rapportering avsluttes for 11 av disse.

Komiteen har vurdert oppfølging av tre vedtak under Nærings- og fiskeridepartementet. Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteen seg til departementenes konklusjon i Meld. St. 4 (2024–2025).

Næringskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

Vedtak under Nærings- og fiskeridepartementet i stortingsperioden 2023–2024

1. Vedtak nr. 78, 4. desember 2023 Innretning av det næringsrettede virkemiddelapparatet i samsvar med Parisavtalen

«Stortinget ber regjeringen innrette det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at prosjekter som får støtte skal være i tråd med Parisavtalen.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025), og til at prosjekter som får støtte fra virkemiddelapparatet, skal være i tråd med hovedprinsippet i Parisavtalen. Flertallet mener det er viktig å dokumentere at det næringsrettede virkemiddelapparatet bidrar til grønn omstilling, og ber regjeringen rapportere på dette når tallene for 2024 er klare.

2. Vedtak nr. 85, 4. desember 2023 Forskrift om innsyn i aksjeeierboken og regler om rapportering av eierskapsendringer i aksjeselskaper

«Stortinget ber regjeringen innen revidert budsjett for 2024 gjøre endringer i forskrifter for å bedre innsyn i eierskap til norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper og å innen revidert budsjett 2025 komme tilbake til Stortinget med forslag til regelendringer som innebærer at norske aksjeselskaper skal rapportere endringer i eierskap til aksjer på en måte som kan gjøre dem tilgjengelig for allmennheten.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til tidligere vedtak om et offentlig oppdatert aksjeeierregister i sanntid (vedtak nr. 496 (16. juni 2014) og vedtak nr. 521 (14. mars 2024)) og vil påpeke at dette arbeidet har tatt lang tid. Flertallet ber regjeringen få et offentlig og løpende oppdatert aksjeeierregister på plass innen utgangen av stortingsperioden.

Flertallet ber derfor regjeringen i løpet av denne stortingsperioden gjennomføre nødvendige avklaringer og å etablere et slikt åpent, tilgjengelig aksjeeierregister. Disse avklaringene bør bygge på rapporten fra arbeidsgruppen nedsatt av Nærings- og fiskeridepartementet: Større åpenhet om aksjeeierskap (18. juni 2024). Flertallet ber regjeringen utvikle en teknisk løsning på dette som kan være på plass og tilgjengelig innen utløpet av denne stortingsperioden.

Vedtak under Nærings- og fiskeridepartementet i stortingsperioden 2022–2023

1. Vedtak nr. 933, 16. juni 2023 Krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om krav til nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024. Det må tas hensyn til at lokale forhold knyttet til energiforsyning kan vanskeliggjøre nullutslipp.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enige om at regjeringen skal sende forslaget på høring innen 1. februar 2025, og at forslaget skal tre i kraft senest 1. januar 2026.

Utover dette har ikke komiteen merknader og viser til sine respektive partiers merknader under behandlingen av Meld. St. 4 (2024–2025) i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Med hilsen

Willfred Nordlund
Komitéleder
Næringskomiteen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Vår ref.:
2024/6916

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
30.01.2025

Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024

Kommunal- og forvaltningskomiteen viser til brev av 24. oktober 2024 fra kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende uttalelse fra fagkomiteene om Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, hvor komiteen er bedt om å vurdere om de anmodningsvedtak som er fremmet under komiteens ansvarsområde, er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner. Komiteen har vurdert oppfølging av vedtak under kommunal- og forvaltningskomiteens ansvarsområde under hhv. Kommunal- og distriktsdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er

kommentert nedenfor, slutter komiteen seg til departementenes konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Kommunal- og forvaltningskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

Vedtak under Kommunal- og distriktsdepartementet i stortingssesjonen 2023–2024

1. Vedtak nr. 1 (2023-2024), 5. oktober 2023 Endringer i partilova

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til endring av partiloven som sikrer at reelle bidragsytere av bidrag over de beløpsgrenser som loven fastsetter, innberettes og offentliggjøres. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget på egnet måte etter at utredningen er gjennomført.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til vedtak 1, 5. oktober 2023, og er kritisk til at regjeringen ikke har gjort mer for å følge opp anmodningsvedtaket. Dette medlem viser til at det med raskere fremdrift hadde vært mulig å gjøre lovendringer i tide, sånn at de ble gjeldende fra og med stortingsvalgåret 2025. Dette medlem viser til de senere års utvikling, hvor store givere på borgerlig side har valgt å organisere seg på nye måter for å omgå partilovens krav til åpenhet. Dette medlem viser til at åpenhet rundt partifinansiering, inkludert hvem som reelt donerer penger til politiske partier, er en viktig forutsetning for det norske demokratiets legitimitet og gjennomsiktighet.

2. Vedtak 93 (2023-2024), 4. desember 2023 Ikkje-kommersielle bustader

«Stortinget ber regjeringen om å utrede hvordan ikke-kommersielle boliger, med pris- og omsetningskontroll, kan defineres, og komme tilbake på egnet måte innen 1. juli 2024.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til regjeringens tilbakemelding i Meld. St. 4 (2024-2025). Flertallet er enige om at regjeringen i løpet av første halvår 2025 skal komme tilbake

til Stortinget med et forslag til hvordan ikke-kommersielle boliger, med pris- og omsetningskontroll, kan defineres og anvendes i innretningen av juridiske og økonomiske virkemidler.

Komiteens medlem fra Rødt viser til vedtak 93, 4. desember 2023 og merker seg at departementet anser vedtaket fulgt opp. Dette medlem deler ikke den vurderingen. Dette medlem viser til at omtalen av ikke-kommersielle boligformer i Meld. St. 13 (2023–2024) Bustadmeldinga er deskriptiv og en oppsummering og eksemplifisering av gjeldende situasjon i Norge. Den vurderer ikke hvordan pris- og omsetningskontroll kan løses. Videre vurderer den ikke om det er nødvendig med lov- eller forskriftsendringer for å åpne for nye og andre typer ikke-kommersielle boligformer. Dette medlem viser til at Bustadmeldinga blant annet omtaler den danske modellen med en allmennboligsektor som en måte å organisere ikke-kommersielle boliger. Dette er en boligorganisering som, med gjeldende lovgivning på boligområdet, muligens ikke en gang er juridisk mulig å benytte seg av i Norge. Dette medlem viser til at regjeringen i Bustadmeldinga, i avsnittene om ikke-kommersielle boliger, selv skriver:

«Det finns ingen juridisk eller einskapleg definering av omgrepet ikkje-kommersielle bustader i Noreg i dag.»

Dette medlem viser til at Bustadmeldinga ikke inneholder noen forslag til slik definisjon og anser dermed ikke anmodningsvedtaket som fulgt opp.

3. Vedtak 155 (2023-2024), 12. desember 2023 Regjeringsmedlemmar sine verv og økonomiske interesser

«Stortinget ber regjeringen sikre at kravene til registreringen av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser til enhver tid er minimum like strenge som kravene for stortingsrepresentanter.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til vedtak 155, 12. desember 2023, og er kritisk til at vedtaket mer enn ett år senere ennå ikke er fulgt opp. Dette medlem viser til at vedtaket er enkelt å følge opp da det innebærer enkle regelendringer og deretter innhenting av opplysninger fra en håndfull personer, samtidig som det er av stor symbolverdi og praktisk verdi at vedtaket følges opp. Dette medlem er kritisk til at regjeringen har valgt å se oppfølging av vedtaket i sammenheng med oppfølging av anbefalingene fra Europarådets antikorrupsjonsorgan. Disse anbefalingene var kjent for Stortinget på tidspunktet vedtak 155 ble fattet, men uten at Stortinget ba om at det ble sett i sammenheng med vedtaket.

4. *Vedtak 156 (2023-2024), 12. desember 2023 Verv og økonomiske interesser i regjeringsmedlemmar sin hushaldning*

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til registrering av verv og økonomiske interesser for regjeringspolitikeres medlemmer av husholdningen, inkludert ektefeller og samboere, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til vedtak 156, 12. desember 2023, og er kritisk til at vedtaket mer enn ett år senere ennå ikke er fulgt opp. Dette medlem viser til at vedtaket er enkelt å følge opp da det innebærer enkle regelendringer og deretter innhenting av opplysninger fra en håndfull personer, samtidig som det er av stor symbolverdi og praktisk verdi at vedtaket følges opp. Dette medlem er kritisk til at regjeringen har valgt å se oppfølging av vedtaket i sammenheng med oppfølging av anbefalingene fra Europarådets antikorrupsjonsorgan. Disse anbefalingene var kjent for Stortinget på tidspunktet vedtak 155 ble fattet, men uten at Stortinget ba om at det ble sett i sammenheng med vedtaket.

5. *Vedtak nr. 797, 14. juni 2024 Gjeninnføre tilskot til utleigebustader*

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre Husbankens tilskuddsordning for utleieboliger og tilhørende virkemidler for å gjøre det enklere å få tilgang på boliger i bosettingsarbeidet.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Rødt viser til vedtak 797, 14. juni 2024. Disse medlemmer merker seg at regjeringen avviklet tilskudd til utleieboliger, kap. 581 post 76, i statsbudsjettet for 2023, men gjeninnførte den midlertidig i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 for å bidra til raskere bosetting av flyktninger. Disse medlemmer viser til at dette er en viktig ordning for kommunene, og at søknadsmengden til den siste søknadsrunden understreker dette. Husbanken mottok i 2023 totalt 656 søknader med et søknadsbeløp på 782,6 mill. kroner. Det ble gitt tilsagn om 444,4 mill. kroner fordelt på 428 saker i 2023. Disse medlemmer merker seg at Husbanken ga avslag om tilskudd til utleieboliger for 338,2 mill. kroner, totalt 228 søknader i 2023. Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen ikke fulgte opp anmodningsvedtaket i statsbudsjettet for 2025.

Vedtak under Kommunal- og distriktsdepartementet i stortingssesjonen 2022–2023

1. Vedtak nr. 88 (2022–2023), 1. desember 2022 Husleielovutval

«Stortinget ber regjeringen sette ned et Husleielovutvalg som går gjennom Husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter, sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til omtalen av vedtak 88 (2022–2023) i Meld. St. 4 (2024–2025), hvor regjeringen ikke legger opp til at en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode, slik anmodningsvedtaket krever. Flertallet forutsetter at en ny lov behandles i inneværende periode.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at en ny husleielov vil kunne bidra til å rette opp i det skjeve maktforholdet som er på leiemarkedet i dag, mellom utleier og leietaker. Regjeringens beslutning om ikke å behandle delrapporten fordi utleiere ønsker å tjene mer, går direkte på bekostning av leietakeres grunnleggende botrygghet. Dette medlem viser til at det ikke er slik at behovet for en bedring av leietakernes bosituasjon er blitt mindre i inneværende regjeringsperiode. Leiemarkedet blir stadig mer presset, hvilket fordrer ytterligere reguleringer i enda større grad enn da Husleielovutvalget ble oppnevnt i 2022. Dette medlem mener derfor det er sterkt beklagelig at regjeringen sier de fraviker Stortingets klare anmodningsvedtak, når behovet for reguleringer er blitt større siden oppnevnelsen og hensynet til utleierne i stor grad beror på andre reguleringer enn de som er foreslått i NOU 2024: 19 Ny boligleielov. Dette medlem er av den oppfatning at en ny husleielov/boligleielov må på plass så raskt som mulig.

2. *Vedtak nr. 934 (2022–2023), 16. juni 2023 Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg*

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2024 sende på høring et forslag med krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye næringsbygg over 500 m² utenfor LNF-områder.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtak 934 (2022–2023) i Meld. St. 4 (2024–2025). Flertallet er enig i at regjeringen skal sende forslaget på høring senest innen 1. mai 2025.

3. *Vedtak nr. 667, 15. mai 2023 Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar*

«Stortinget ber regjeringen i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser om ikke å sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til vedtak 667, 15. mai 2023. Disse medlemmer merker seg at departementet mener at anmodningsvedtaket er fulgt opp. Disse medlemmer er uenige med departementet i den vurderingen. Det er viktig å sikre gode tjenester og spre makt og kompetansearbeidsplasser rundt i landet. Disse medlemmer viser til at ordlyden i «Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon» ikke har blitt endret og at det står at vekst i eksisterende virksomheter i hovedsak skal skje utenfor de større byene. Disse medlemmer mener at dette viser at anmodningsvedtaket ikke er fulgt opp, da større byer sidestilles med Oslo i det punktet av retningslinjene.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreløpig ikke har fulgt opp vedtak fattet av et flertall i Stortinget.

Utover dette har ikke komiteen merknader og viser til sine respektive partiers merknader under behandlingen av Meld. St. 4 (2024–2025) i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Med hilsen

Lene Vågslid

komitéleder

kommunal- og forvaltningskomiteen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Her

Vår ref.:

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
28.01.2025

Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024

Utdannings- og forskningskomiteen viser til brev av 24. oktober 2024 fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023-2024.

Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023- 2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen viser videre til at regjeringen i Meld St. 4 (2023-2024) gjør rede for oppfølging av i alt 29 anmodningsvedtak under Kunnskapsdepartementets ansvarsområde.

Komiteen presiserer at uttalelsen kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp, eller hvor komiteen av andre grunner har sett behov for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert nedenfor, slutter komiteens seg til departementets konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Utdannings- og forskningskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

1. Vedtak nr. 553, 28. mars 2023 Lærekandidatordninga

«Stortinget ber regjeringen styrke lærekandidatordningen, herunder sørge for at det avklares og tydeliggjøres hvem som er riktig målgruppe for lærekandidatordningen, og hvem som kanskje har bedre utbytte av alternative ordninger som praksisbrevordningen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til anmodningsvedtak nr. 553, 28. mars 2023, og understreker viktigheten av at lærekandidatordningen styrkes, og at det

blir like muligheter for alle, uavhengig av hvor en bor. Det vil kunne føre til at enda flere fullfører med planlagt sluttkompetanse. Disse medlemmer anser at anmodningsvedtaket ikke er fulgt opp.

2. Vedtak nr. 554, 28. mars 2023 Utrede nytt yrkestittelnivå

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet utrede om det skal innføres et yrkestittelnivå mellom fagarbeiderne med fag- eller svennebrev og de ufaglærte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre merker seg at departementet i budsjettproposisjonen foreslo å oppheve anmodningsvedtaket, og at dette ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av komiteens budsjettinnstilling, jf. Innst. 12 S (2024-2025). Disse medlemmer mener det er viktig at arbeidet med anmodningsvedtak nr. 554, 28. mars 2023, følges videre opp. En eventuell innføring av et yrkestittelnivå mellom fagarbeiderne med fag eller svennebrev, og de ufaglærte, vil kunne heve statusen til en viktig arbeidstakergruppe som samfunnet trenger, og gi den enkelte flere muligheter. Disse medlemmer ber om at anmodningsvedtaket følges opp.

3. Vedtak nr. 35, pkt. 44, 2. desember 2021 Meldeplikt ved overføring av eiendomsrett til barnehage

«Stortinget ber regjeringen i forskrift og lovforslag innføre meldeplikt til kommunen når eiendomsrett til barnehage i kommunen blir overført til andre enn staten eller den fylkeskommune der eiendommen ligger, og utrede hvordan det kan innføres en forkjøpsrett for kommuner.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025), kapittel 13 om at departementet tar sikte på å legge fram endelige forslag til lovendringer for Stortinget i 2025, hvor det foreslås meldeplikt til kommunene når eiendomsrett til barnehage i kommunen blir overført til andre enn staten eller kommunen der eiendommen ligger. Disse medlemmer ser fram til dette kommer i løpet av våren 2025.

4. Vedtak nr. 35, pkt. 45, 2. desember 2021 Gjeninnføre rett for kommunene til å føre tilsyn med private barnehager

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å gjeninnføre kommunenes rett til å føre tilsyn med private barnehager, herunder gi kommunene innsyn i alle økonomiske disposisjoner i barnehager i kommunen som mottar tilskudd.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til omtalen av vedtaket i Meld. St. 4 (2024-2025), kapittel 13 om at departementet tar sikte på å legge fram endelige forslag til lovendringer for Stortinget i 2025. Disse medlemmer ser fram til at regjeringen fremmer forslag om en tilsynsordning for private barnehager og en ordning der

kommunene får innsyn i alle økonomiske disposisjoner i barnehager i kommunen som mottar tilskudd.

Med vennlig hilsen
Utdannings- og forskningskomiteen

Hege Bae Nyholt
komitéleder

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
[Adresse 1]

Vår ref.:
[Referanse]

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
29.01.2025

Utenriks- og forsvarskomiteens uttalelse om Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024

Utenriks- og forsvarskomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Meld. St. 4 (2024–2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, og har vurdert de vedtak som gjelder komiteens ansvarsområder.

Komiteen merker seg at meldingen omfatter anmodningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024, i tillegg til oppfølging av anmodningsvedtak fra tidligere sesjoner.

Komiteen har vurdert oppfølging av to vedtak under Utenriksdepartementet og atten vedtak under Forsvarsdepartementet. Uttalelsen omfatter kun vedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp. Komiteen gjør oppmerksom på at det for enkelte av anmodningsvedtakene dreier seg om en løpende oppfølging, og at det er årsaken til at de ikke anses avsluttet.

Vedtak under Utenriksdepartementet

Anerkjennelse av Palestina som egen stat

Vedtak nr. 29, 16. november 2023

«Stortinget ber regjeringen være forberedt på å anerkjenne Palestina som en egen stat på et tidspunkt der en anerkjennelse kan ha positiv innvirkning på en fredsprosess og uten forbehold om en endelig fredsavtale.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om anerkjennelse av Palestina som egen stat og norsk tilslutning til FNs apartheidkonvensjon, Innst. 26 S (2023–2024) jf. Dokument 8:237 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet deler regjeringens vurdering av at den eneste varige løsningen på konflikten mellom Israel og Palestina er en tostatsløsning. Imidlertid mener disse medlemmer at tidspunktet for anerkjennelsen ikke var riktig. Når en anerkjennelse gjøres, må den være et bidrag til å innvirke positivt på en fredsprosess, som det også framkommer av anmodningsvedtaket. Det forutsetter blant annet at toneangivende land som ved en anerkjennelse kan bidra til ny dynamikk, anerkjenner på samme tid som Norge. Svært få land har besluttet å anerkjenne Palestina etter at Norge gjorde det sammen med Irland og Spania, og anerkjennelsen har ikke bidratt til å endre de faktiske forholdene.

Komiteens medlem, uavhengig representant Christian Tybring-Gjedde minner om at Israel fremdeles er i en eksistensiell krig med terrorgruppen Hamas, og senere også med terrorgruppen Hizbollah. Videre kan regimeendringen i Syria potensielt ytterligere øke presset på Israel. Med et slikt bakteppe mener dette medlem at Regjeringens beslutning om å anerkjenne Palestina som egen stat var svært uklok. Norge er ikke en del av Israels krig mot Hamas og bør heller ikke spille en rolle som potensielt gjør det enda vanskeligere å komme frem til en fredsløsning. Målet om en tostatsløsning kan kun finne sted etter forhandlinger og etter enighet mellom partene. Dette medlem mener at selv om det ikke var Norges intensjon, kan en anerkjennelse av Palestina fattet mens krigen raste som verst, potensielt legitimere Hamas' sin krig. At regjeringen samtidig økte den økonomiske støtten til UNWRA, i en tid da andre nasjoner avsluttet sin støtte, var ytterligere et signal om at Norge ikke lenger var en nøytral part i krigen. Denne forståelsen deles av israelske myndigheter, noe som førte til at Israels ambassadør i Norge ble kalt hjem. Dette medlem mener en mulig anerkjennelse av Palestina må finne sted basert på fredsforhandlinger og hvor begge parter mener forutsetningene ligger til rette for det.

Stortingssesjon 2022–2023

Eksportkontroll og kunnskapsoverføring

Vedtak nr. 539, 23. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest gjennomføre nødvendige endringer i eksportkontrollforskriften, slik at man får mer målrettet kontroll av kunnskap med militære anvendelser som overføres til utenlandske borgere og virksomheter.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om styrking av rikets sikkerhet og kontraetterretning, jf. Dokument 8:51 S (2022–2023) og Innst. 231 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at vedtaket fremdeles ikke er kvittert ut, og at regjeringen tar sikte på å gjennomføre endringer i eksportkontrollforskriften først i løpet av tidlig 2025. Arbeidet med en ny eksportkontrollforskrift ble igangsatt av Solberg-regjeringen medio 2021, og høringen ble avsluttet 28. juni 2022. At det vil gå nærmere tre år fra høringen er avsluttet til ny forskrift implementeres er svært uheldig, spesielt på grunn av den svært alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa som danner mye av bakteppet for behovet for en ny forskrift. Disse medlemmer mener dette arbeidet må gis høyere prioritet. Disse medlemmer merker seg videre at Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) vil være operativt fra 1. januar 2025.

Komiteens medlem, uavhengig representant Christian Tybring-Gjedde mener beskyttelse av sensitiv teknologi må bli enda mer sentralt i alle vurderinger av eksport av forsvarsmateriell. Videre er det avgjørende viktig at dette arbeidet koordineres slik at myndighetene har kontroll på hvilke bedrifter og aktører til enhver tid har oversikt over hvilke utenlandske bedrifter som innleder samarbeid med bedrifter og institusjoner om sensitiv teknologi. Det gjelder også bedriftenes eierforhold. Forsøket på å selge bedriften Bergen Engine til russiske interesser ble avslørt ved en tilfældighet, og stanset etter politisk press. Dette medlem mener dette var et eksempel på manglende kontroll og oversikt over hva sensitiv teknologi innbefatter og hvordan ikke-vennlige stater forsøker å tilegne seg teknologi. Med en stadig raskere utvikling av sensitiv teknologi, mener dette medlem at den forestående etableringen av Direktoratet for Eksportkontroll og Sanksjoner (DEKSA) vil kunne avsløre og stanse salg som potensielt bryter med Sikkerhetsloven.

Vedtak under Forsvarsdepartementet

Lokale og regionale tilbydere

Vedtak nr. 747, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at Forsvaret utnytter handlingsrommet, lover og reglement åpner for, slik at Forsvaret i større grad benytter lokale og regionale tilbydere.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Sosialistisk Venstreparti ser på det som svært positivt at Forsvaret i 2024 har gitt lokale avdelinger økte fullmakter til å handle direkte med bedrifter lokalt der avdelingene er lokalisert.

Disse medlemmer viser til at Stortingets vedtak ikke begrenset seg til fullmakter på avdelingsnivå, men også omhandlet anskaffelsesregler på overordnet nivå.

Disse medlemmer viser til at i bakgrunnen til forslaget i Innst. 426 S (2023–2024) ba en enstemmig Utenriks- og forsvarskomite om at «forsvarssektoren gjør nødvendige justeringer i relevante reglement, avtaler og rutiner». Videre viser disse medlemmer til at ordlyden i Stortingets vedtak er at regjeringen skal sikre at Forsvaret utnytter handlingsrommet lover og reglement åpner for, slik at Forsvaret i større grad benytter lokale og regionale tilbydere.

Disse medlemmer understreker at regjeringen da må avklare og utnytte handlingsrommet i EØS-avtalens § 123, og tilhørende bestemmelse i Lov om offentlige anskaffelser § 2, for Forsvaret som helhet.

Disse medlemmer etterspør mer utfyllende informasjon fra regjeringen om hvilke justeringer forsvarssektoren har gjort i sine reglement, avtaler og rutiner, samt hvordan regjeringen har avklart og utnyttet handlingsrommet i EØS-avtalen for Forsvaret som helhet, før disse medlemmer kan si seg enig i at vedtaket er gjennomført og rapportering kan avsluttes.

Nansen-programmet – forsering i RNB 2024

Vedtak nr. 574, 23. april 2024

«Stortinget ber regjeringen forsere den militære støtten i Nansen-programmet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 255 S (2023–2024) til Meld. St. 8 (2023–2024) Nansen-programmet for Ukraina.

Komiteens medlem, uavhengig representant Christian Tybring-Gjedde mener praksisen med å budsjettføre donasjoner av forsvarsmateriell over forsvarsbudsjettet er dobbel bokføring. Dette medlem mener at å ta våpen og annet materiell ut av Forsvarets inventar eller beredskapslagre ikke kan ansees som en styrking av det norske Forsvaret, men snarere en svekkelse av norsk kampkraft og forsvarsevne. Forsvarsbudsjettet vedtas med mål om styrke det norske Forsvaret, ikke for å styrke andre lands forsvar. At donert materiell eventuelt erstattes blir igjen bokført over forsvarsbudsjettet, slik at håde den opprinnelige anskaffelsen og anskaffelsen for å erstatte donert materiell bokføres over Forsvarsbudsjettet. Dette medlem mener derfor at alle donasjoner som reduserer norsk kampkraft og forsvarsevne må kompenseres med økning i forsvarsbudsjettet. Dette medlem vil samtidig understreke at all styrking av det ukrainske forsvaret er positivt, og ønsker også at denne støtten bør økes.

Med vennlig hilsen

Ine Eriksen Søreide
leder og saksansvarlig

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Vår ref.:
[Vår referanse]

Deres ref.:
2024/6916

Dato:
11.02.2025

Helse- og omsorgskomiteens uttalelse vedr. Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2023-2024

Helse- og omsorgskomiteen viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen av 24. oktober 2024 om Meld. St. 4 (2024-2025) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2023-2024. Komiteen har vurdert de vedtakene som gjelder komiteens ansvarsområde. Komiteen merker seg at Meld. St. 4 omfatter totalt 91 anmodningsvedtak under Helse- og omsorgsdepartementets område. Av disse er 32 anmodningsvedtak fra stortings sesjonen 2023-2024, de øvrige 59 anmodningsvedtakene er fra tidligere sesjoner.

Komiteen ønsker videre å presisere at uttalelsene under kun omfatter anmodningsvedtak som ikke anses tilfredsstillende fulgt opp eller hvor komiteen av andre grunner har sett behovet for å knytte merknader til oppfølgingen. For de anmodningsvedtakene som ikke er kommentert i dette brevet, slutter komiteen seg til regjeringens konklusjon i Meld. St. 4 (2024-2025).

Komiteen viser videre til at regjeringen i Prop 1 S (2024-2025) for kapitlene under helse- og omsorgsdepartementet, jf. Innst. 11 S (2024-2025), fremmet å oppheve følgende anmodningsvedtak: Vedtak nr. 9, 6. oktober 2020, nr. 702, 25. februar 2021 og nr. 987, 25. mai 2021. Forslaget om oppheving av disse anmodningsvedtakene fikk ikke flertall i Stortinget.

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
NO-0026 OSLO

Tlf. 23 31 30 50
NO 971 524 960

www.stortinget
.no

Helse – og omsorgskomiteen har merknader til følgende anmodningsvedtak:

Vedtak i Stortingssesjonen 2023-2024

Vedtak nr. 3 – Sikre kvinnehelse i nasjonal helse – og samhandlingsplan

«Stortinget ber regjeringen sikre at kvinnehelse blir en sentral del av nasjonal helse- og samhandlingsplan og at det legges frem konkrete forslag til tiltak og en plan slik at kvinnehelse blir behandlet i Stortinget.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus, viser til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet viser til begrunnelsen for at det anses fulgt opp, som er at det i Meld. St. 9 (2023–2024) er et eget kapittel om fødsels- og barselomsorg. Flertallet mener at kvinnehelse er mer enn fødselsomsorg. Flertallet viser også til at vedtaket innebærer at det i Nasjonal helse- og samhandlingsplan skulle bli lagt frem en plan og viser til at dette ikke ble gjort. Flertallet mener regjeringens oppfølging er mangelfull, og vil understreke at flertallet mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak nr. 3, 5. oktober 2023 på en tilfredsstillende måte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det i Meld. St. 9 (2023–2024) er en mye bredere omtale av kvinnehelse enn hva flertallet omtaler. Det er også reflektert i regjeringens omtale av vedtak nr 3, 5. oktober 2023 i Meld. St. 4 (2024-2025). Nasjonal helse- og samhandlingsplan har ikke bare ett kapittel om føde- og barselomsorg. Meldingen har kvinnehelse som et gjennomgående tema. Det er et eget delkapittel om kvinnehelse, der det er en full gjennomgang av alle forslagene fra Kvinnehelseutvalget (NOU 2023:5) som regjeringen følger opp, og beskrivelser av hvordan kvinnehelse løftes inn i pågående prosesser i departementet og i utviklingen av kvinnehelsestrategien.

Vedtak nr. 489 – Stortingsmelding om BPA

«Stortinget ber regjeringen følge opp vedtak 742 (2022-2023) om en stortingsmelding om brukerstyrt personlig assistanse snarest, og ber om at meldingen legges frem senest innen utgangen av 2024»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser til at regjeringen mener det ikke er mulig å oppfylle vedtak nr. 489, 15. februar 2024. Disse medlemmer mener det er svært uheldig at regjeringen etter tre år fremdeles ikke har fulgt opp Stortingets vedtak.

Vedtak nr. 542 – Produksjon og lagring av legemidler og smittevernutstyr i Norden

«Stortinget ber regjeringen styrke og utvide det nordiske samarbeidet om produksjon og lagring av legemidler og smittevernutstyr i Norden.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Disse medlemmer viser til begrunnelsen for at det anses fulgt opp, som er at Nordisk Råd sin anbefaling er at nordisk samarbeid bidrar inn i det europeiske samarbeidet for å være en felles stemme inn i dette. Disse medlemmer viser til at Norge står på utsiden av det europeiske samarbeidet og derfor ikke har en felles stemme. Disse medlemmer mener regjeringens oppfølging er mangelfull, og vil understreke at disse medlemmer mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak nr. 542 på en tilfredsstillende måte.

Vedtak nr. 543 – Frivillighetens rolle i helseberedskapen

«Stortinget ber regjeringen sikre at frivillighetens rolle i helseberedskapen styrkes, og at de frivillige organisasjonene integreres i planverk og øvelser.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet viser til begrunnelsen for at det anses fulgt opp, som er at det i Meld. St. 5 (2023–2024) står at det skal legges til rette for at frivillig sektor blir bedre integrert og at utvalg skal ha kontakt med frivillige organisasjoner der det er relevant. Flertallet viser til at vedtaket ble fattet ved behandling av Meld. St. 5 (2023–2024) og regjeringen derfor bør legge til grunn at eksisterende forslag ikke er tilstrekkelig. Flertallet mener regjeringens oppfølging er mangelfull, og vil understreke at flertallet mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak nr. 543 på en tilfredsstillende måte.

Vedtak nr. 628 – Tjeneste med integrert ettervern

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest utvikles en tjeneste med integrert ettervern som inkluderer brukerstyrte plasser, i samarbeid med kommunene.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet viser til begrunnelsen for dette, som er at et oppdrag er gitt helseforetakene. Flertallet mener regjeringen bør tilse at tjenesten er utviklet og kunne fremvise resultater av dette. Flertallet mener regjeringens oppfølging er mangelfull, og vil understreke at flertallet mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak nr. 628 på en tilfredsstillende måte.

Vedtak nr. 629 – Behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest bygges opp kapasitet i behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse i spesialisthelsetjenesten.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet viser til begrunnelsen for dette, som er at et oppdrag er gitt helseforetakene. Samtidig står Kvinnekollektivet ARKEN i fare for å legges ned. Flertallet mener regjeringen bør tilse at et tilbud er bygget opp og at det er forutsigbarhet for tilbudet. Flertallet mener på

bakgrunn av dette at regjeringens oppfølging er mangelfull, og vil understreke at flertallet mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak nr. 629 på en tilfredsstillende måte.

Vedtak nr. 689 – Sikkerhetshjem

«Stortinget ber regjeringen utrede sikkerhetshjem som en løsning for de som dømmes til tvungent psykisk helsevern.»

Komiteens medlemmer fra Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser til at regjeringen mener anmodningsvedtak vedtak nr. 689, 4.juni 2024 anses som fulgt opp og viser videre til begrunnelsen for dette. Disse medlemmer vil peke på at det bør gjennomføres en vurdering av sikkerhetshjem, før vedtaket skal kunne anses som fulgt opp. Disse medlemmer mener regjeringen ikke følger opp vedtaket ved å bevilge penger til styrking av sikkerhetspsykiatri, og anser derfor ikke vedtak nr. 689 som fulgt opp.

Vedtak nr. 691 – Innleie i helseforetak

«Stortinget ber regjeringen sørge for en årlig rapportering på utviklingen i bruken av innleie i helseforetakene med mål om ytterligere reduksjon, og sette mål om en vesentlig reduksjon innen to år. Stortinget skal holdes orientert på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Rødt og Pasientfokus merker seg at regjeringen foreslår å anse vedtaket som fulgt opp, med begrunnelsen at det er stilt styringskrav og at regjeringen vil videreføre rapportering om bruken av innleie. Selv om regjeringen mener at det er i igangsatt arbeid med å redusere innleie i spesialisthelsetjenesten, peker disse medlemmer på at vedtaket ikke kan anses som fulgt opp, før det iverksettes tiltak som fungerer, og reduserer innleie i alle helseforetak.

Vedtak i Stortingssesjonen 2022-2023

Vedtak nr. 1 – Ideelle tilbud i rusomsorgen

«Stortinget ber regjeringen fortsatt sikre ideelle behandlingsinstitusjoner og omsorgstilbud innen rusomsorgen.»

Komiteens medlem fra Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus merker seg at regjeringen anser vedtaket for fulgt opp, og skriver i begrunnelsen at regjeringen vil utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet innen TSB. Men da Helse Sør-Øst utlyste anbud innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) ble den ikke reservert for ideelle, den ble også åpnet for kommersielle aktører. Regjeringen sørget ikke for at handlingsrommet for å reservere kun til ideelle ble benyttet. Framfor å sikre langsiktige avtaler med ideelle, har det vært anbudsprosesser der kommersielle har fått konkurrere mot ideelle i anbud der pris vektet høyere enn kvalitet. Disse medlemmer er derfor uenig i regjeringens konklusjon.

Vedtak i Stortingssesjonen 2021-2022

Vedtak nr. 520 Rettighetsfesting av hjemmebesøk av jordmor

«Stortinget ber regjeringen rettighetsfeste hjemmebesøk av jordmor innen én uke etter fødsel.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet er uenig i regjeringens konklusjon og anser ikke vedtak nr. 520 for å være oppfylt.

Vedtak nr. 763 Styrking av forskning på ensomhet

«Stortinget ber regjeringen styrke forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser videre til at regjeringen anser dette anmodningsvedtaket som fulgt opp. Flertallet er uenig i regjeringens konklusjon og anser ikke vedtak nr. 763, for å være oppfylt.

Vedtak i Stortingssesjonen 2020-2021

Vedtak nr. 9 Lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendig lovendring som slår fast at ingen kommuner kan plassere mennesker mellom 0 og femti år, på sykehjem mot deres vilje. For barn vil det være nærmeste pårørendes vilje som må gjelde.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Pasientfokus merker seg at regjeringen i Prop. 1 S (2024–2025) foreslår at vedtak nr. 9 (2020–2021) om lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje, skal oppheves. Disse medlemmer er uenige i regjeringens konklusjon, og mener at regjeringen bør sikre at denne grunnleggende rettigheten lovfestes.

Med hilsen

Tone Wilhelmsen Trøen

Komiteleder i helse- og omsorgskomiteen